

Հայաստանի Ազգային ժողովին մէջ երէկ հանդիսարար արարողութեամբ տեղի ունեցաւ Սահմանադրական դատարանի նորընտիր անդամ Կիմ Բալայեանի երդման արարողութիւնը:

Բալայեան երդուեցաւ «ըլլալ անաչառ, բարձր պահել Սահմանադրական դատարանի անդամի պատիւը եւ պաշտպանել Հայաստանի Սահմանադրութիւնը»:

Կիմ Բալայեան Սահմանադրական դատարանի անդամ ընտրուած էր խորհրդարանի որոշումով:

Համաձայն օրէնքին, երդման արարողութեան ներկայ գտնուեցաւ Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏԻՆ ՇԵՇՏԸ ԴՐՈՒԵՑԱՒ ԵՐԿՐԻՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Խորհրդարանը երէկ գումարեց իր լիագումար նիստը, որուն ընթացքին գլխաւորաբար քննարկուեցին առարկայ դարձաւ Լիբանանի երկրագործական մարզը պահպանելու, վարձագնելու եւ լիբանանցի երկրագործներուն շահերը ապահովելու յատուկ ծրագիր մշակելու անհրաժեշտութիւնը:

Հանդարտ մթնոլորտի մէջ կայացած նիստին ընթացքին քննարկուեցան երեսփոխաններ Պուրոնու Հարպի, Ֆարէտ Խալիլի եւ Պէքաւի երեսփոխաններուն անունով ձայն առած Էլի Ֆրայլիի հարցադրումները, որոնք յատկապէս կը վերաբերէին լիբանանեան երկրագործութեան եւ անոր ձակարկներին:

Երեսփոխան Պուրոնու Հարպի վարմանը յայտնեց, թէ երէք տարի առաջ արծարծուած երկրագործութեան մարզը ոչ մէկ փոփոխութիւն կրած է եւ այսօր անհկա կը գտնուի բաւական վտանգաւոր կացութեան դիմաց: Ան նկատել տուաւ, որ եթէ իրավիճակը այսպէս շարունակուի, աւելի լուրջ հարցեր պիտի ստեղծուին եւ արտագաղթն ու աղքատութիւնը պիտի բազմապատկուին: Ան կոչ ուղղեց այս մարզը լրջօրէն սերտելու եւ երկրագործները ապահովագրելու:

Երեսփոխան Խալիլի նշեց, թէ Լիբանանի նման երկրի մը մէջ ընդունելի չեն այն արտայայտութիւնները, թէ վրօսաշրջութեան մարզը աւելի առաջնակարգ է եւ անոր յաւելեալ յատկացումներ պէտք է կատարուին, քան՝ երկրագործութեան եւ ճարտարարուեստին: Ան դիտել տուաւ, թէ լիբանանցի երկրագործին իրաւունքները ոտնակոխուած են եւ պետութիւնը եթէ նախապէս հետապնդէր խնձորի արտադրութեան եւ արտածման պարագան, կացութիւնը այսօր այս աստիճանի պիտի չհասներ:

Երկրագործութեան նախարար Ալի Հասան Խալիլի երկրագործութեան կացութեան մասին խօսելով ըսաւ, թէ ինք այս մարզին վարձագնման համար ծրագիր մը ներկայացուցած է նախարարաց խորհուրդին, որպէսզի կարելի ըլլայ լիբանանեան երկրագործութեան մակարդակի բարձրացնել եւ առեւտրական աւելի լայն հորիզոններ ստեղծել:

Խորհրդարանը նաեւ արծարծեց շողգամի ցանքը քաջայերելու կարելիութիւնները եւ այս մարզի բարգաւաճման համար նոր ծրագիրներու մշակումը:

Վարչապետ Հարպի կոչ ուղղեց համադրել սեփական եւ հանրային բնագաւառներուն միջեւ գործակցութիւնը եւ երկրագործական ու ճարտարարուեստական մարզերուն յաւելեալ ուշադրութիւն դարձնել:

Այսօրուան նիստին խորհրդարանը պիտի քննարկէ ելեւմուտքի նախարար Ֆուատ Սիւրիայի եւ նախկին նախարար Շահէ Պարսունեանի թղթածրարները:

ՀԱԿԱՌԱԿ ՍԱՏՏԱՄ ՀԻՄՆԵՅՆԻ ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

ԸՆԴԴԻՍԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵ ԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ. ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԵՋ ԵՐԿՈՒ ՊԱՅԹՈՒՄՆԵՐ ՊԱՏՃԱՌԵՑԻՆ 8 ՁՈՇ, 17 ՎԻՐԱՒՈՐ

Սատտամի ձեռքաւորութեամբ Իրաքի մէջ կայունութիւն ու ապահովութիւն հաստատելու յոյսերը տակաւին հեռու կը մնան իրագործուելէ: Արդարեւ, Իրաքի նախկին ղեկավարին ձեռքաւորութեան հապի քսանչորս ժամ անցած՝ երկու յարձակումներ ուր զոհ եւ 17 վիրաւոր պատճառեցին Պաղտատի մէջ, երկու ոստիկանատուներու դիմաց: Ոստիկանատուները վերջերս դարձած են նախընտրելի թիրախները ոմբահարներուն:

Առաջին գործողութիւնը տեղի ունեցաւ Չուհուր թաղամասին ոստիկանատան դիմաց, ուր անձնասպանական գործողութիւն մը տեղի ունեցած է: Ոստիկանութեան աղբիւր մը յայտնեց, որ ականուած ինքնաշարժը պայթեցաւ՝ ուր զոհ եւ 13 վիրաւորներ խլելով: Չուհուր թոլորը ոստիկաններ են:

Առաջին պայթումէն հապի քանի մը վայրկեան ետք, երկրորդ պայթում մը տեղի ունեցաւ մայրաքաղաքին արեւմտեան ծայրամասին մէջ, ուր չորս ոստիկաններ վիրաւորուեցան: Երկրորդ գործողութիւնն ալ ականուած ինքնաշարժով անձնասպանական արարք մըն էր:

Մինչ այդ, Իրաքի նախկին բռնատէրը բանտարկուած է Պաղտատի մէջ, ուր երէկ այցելութիւններ ստացաւ իշխող խորհուրդի երեք անդամներէ: Անոնք ըսին, որ Սատտամ վարկաբեկուած կը զգայ, սակայն կը փորձէ ցոյց չտալ: Անոնք աւելցուցին, որ հակառակ իր վարկաբեկիչ ու նուաստացուցիչ վիճակին, ան տակաւին կը յայտնէ, թէ չի զղջար գործած արարքներուն ու ռճիրներուն համար: Իշխող խորհուրդի անդամները ըսին նաեւ, որ յատուկ ատեան մը պիտի յառաջացուի՝ դատելու համար Սատտամը:

Ամերիկացի պատասխանատուներ, որոնք սկսած են հարցաքննելու Սատտամը, կ'ըսեն, որ ան կը պատասխանէ իրեն ուղղուած հարցումներուն, թէ ան ան ցարժ կը պարզէ որ հաւաքական քանդուածի պէնքեր չունէր եւ թէ Ուաշինկթըն ալ պատրուակը օգտագործած է պատերազմ յայտարարելու համար Իրաքի դէմ:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸԱԿԱՂԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Իրաքի երբեմնի սարսափալից ու ղեկավարին անձնատուութիւնն ու ձեռքաւորութիւնը կը շարունակէ հակադարձութիւններ խլել շրջանային թէ միջազգային գետնի վրայ: Շատերու համար տակաւին անհասկնալի կը նկատուի այս ձեռք անձնատուութիւնը, երբ կ'ենթադրուէր, որ Սատտամի նման ղեկավար մը, որ ամբողջ երեսնամեակ մը զինուորական բռնատիրութիւն հաստատած էր, պիտի նախընտրէր անձնասպան ըլլալ, քան իյնալ ամերիկացիներուն ձեռքը եւ պատկերասփիւռի ոսպնեակներուն դիմաց ամօթալի ելոյթ մը ունենալ:

● ԾՈՑԻ արաբական երկիրները ողջունեցին ձեռքաւորութիւնը Սատտամի, որուն իշխանութիւնը տարիներով պիտի քայտանք պատանդ պահած էր: Ծոցի ղեկավարները սակայն նաեւ հարց տուին, որ արդեօք ամերիկեան գրաւումին շարունակութեամբ կարելի պիտի ըլլայ շրջանային կայունութիւն հաստատել:

● ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ, որ երկփեղկուած էր Իրաքի պատերազմին պատճառով, երէկ վերամիացուց շարքերը յայտարարելով, որ Սատտամի ձեռքաւորութիւնը ճակատագրական քայլ մըն է Իրաքի մէջ խաղաղութիւն հաստատելու ճամբուն վրայ: Ե. Միութեան նախագահու

Շարք՝ էջ 10

«ԹՐՔԱԿԱՆ» ԿԻՊՐՈՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՅՈՅՍ ՉԵՆ ՆԵՐՇՆՉԵՐ ԽԱԳԱԳՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Յոյն եւ թուրք կիպրացիներուն միջեւ խաղաղութեան բանակցութիւններուն շուտով վերսկսելու հաւանականութիւնը անիրականաւոր կը թուի, նկատի առած Կիպրակի օրուան ընտրութիւններուն արդիւնքները թրքական Կիպրոսի մէջ: Յիշեալ արդիւնքները մեծ առաւելութիւն չտուին Եւրոպական Միութեան հակամէտ ուժերուն, որոնք կը գործեն խորհրդարանին մէջ:

Թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշ ըսաւ, որ երկու ամիս ետք թերեւս նոր ընտրութիւններ տեղի ունենան, եթէ Կիպրակի օր ընտրուած խորհրդարանը չկարենայ նոր կառավարութիւն մը կազմել: Նոր խորհրդարանին մէջ ուժերը հաւասար են. նախկին կառավարութիւնը ունի 25 արժ, ընդդիմադիրներն ալ ունին նոյն թիւը: Հետեւաբար, դժուար թէ կարելի ըլլայ կառավարական ընկերակցութիւն մը կազմել:

Ե. Միութիւնը կը յուսար, որ ընդդիմադիր կուսակցութիւնները յաղթանակ ապահովեն, որպէսզի կա-

րելի ըլլայ խաղաղութեան բանակցութիւններուն վերսկսել:

Յոյն կիպրացիները ողջունեցին ընտրութիւններուն արդիւնքները իբրեւ ապտակ մը ուղղուած Տենքթաշի, որուն դաշնակից կուսակցութիւնները շլաքողեցան մեծամասնութիւնը ապահովել նոր խորհրդարանին մէջ: Կիպրոսի կառավարութիւնը վերստին պատրաստակամութիւն յայտնեց վերսկսելու խաղաղութեան բանակցութիւններուն, որոնց նպատակն է վերամիացնել երկուքի բաժնուած կղզին:

Թրքական Կիպրոսին հովանաւոր Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ապտալլա Կիլ իր կարգին ըսաւ, որ ընտրութիւններուն արդիւնքները ցոյց կու տան, թէ Հիւսիսային Կիպրոսի ժողովուրդը կ'ուզէ լուծել կղզիին տագնապը, սակայն ոչ ի գին ամէն ինչի եւ ամէն զոհողութեան: Կիլ վերստին շեշտեց, որ Անգարա յանձնառու է Կիպրոսի տագնապին յարցալուծում մը ապահովելու ծրագիրներուն:

(ԱՖՓ)

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ՑԱԲԱՑԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿ ՄԸ ԿԸ ՅՂԵ ԻԼՅԱՍ ԱԼԻԵՒԻ

ՀԱՅՏԱՐ ԱԼԻԵՒԻ ՅԱՆՉՆՈՒԵՑԱՒ ՀՈՂԻՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան ցաւակցական նամակ մը յղած է Արարիչի նախագահ Իլիամ Ալիեւին՝ անոր հօր՝ Արարիչի նախկին նախագահ Հայտար Ալիեւի մահուան առիթով:

Ֆրանսայի նախագահ Ժաք Շիրաք իր կարգին Իլիամ Ալիեւի յղած ցաւակցական գիրին մէջ նշած է, թէ Հայտար Ալիեւի մահուան լուրը ընկալած է «խոր ցնցումով եւ վշտի զգացումով»: «Ես բարձր կը գնահատեմ անոր համարակցութիւնը, իմաստութիւնն ու վճռակամութիւնը, որոնք դրսեւորուած են մեր հանդիպումներուն ընթացքին, յատկապէս դարաքաղեան տագնապի խաղաղ լուծման ընտրանքի քննարկման ընթացքին», նշած է Շիրաք: Ֆրանսայի նախագահը նշած է, թէ այս առումով Հայտար Ալիեւի քաղաքականութիւնը պէտք է շարունակուի, եւ թէ Արարիչի նոր նախագահը միշտ կրնայ ակնկալել Ֆրանսայի աջակցութիւնը՝ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման ուղղուած ջանքերուն:

Հայտար Ալիեւի մահուան առնչութեամբ ցաւակցական հեռագիր մը յղած է նաեւ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ջորժ Պուշ: Ան յայտնած է, թէ «երկար ատեն Հայտար Ալիեւ գլխաւոր դէմքն էր հարաւային Կովկասի մէջ»: Պուշ ընդգրկած է Հայտար Ալիեւի անձնական դերը ամերիկեացի պայքարողական ռազմական թէ տնտեսական յարաբերութիւններու ամրագրման մէջ:

«Խաղաղ բանակցութիւններու միջոցով Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի արդար եւ մնայուն լուծման հասնելու ուղղութեամբ անոր դրսեւորած վճռակամութիւնը կարեւոր նշանակութիւն ունեցաւ շրջանին մէջ խաղաղութեան եւ կայունութեան պահպանման մէջ», նշած է Պուշ իր ցաւակցագիրին մէջ:

ԱԼԻԵՒԻ ԹԱՂՈՒՄԸ

Հապարտոր պարպէյճանցիներու մասնակցութեամբ երէկ Պաքուի մէջ տեղի ունեցաւ Արարիչի նախկին նախագահ Հայտար Ալիեւի թաղումը:

Ութսունամեայ Ալիեւին մահը յայտարարուած էր անցեալ Ուրբաթ օր, Միացեալ Նահանգներու Քլիվլենտ (Օհայօ) քաղաքի հիւանդանոցներէն մէկուն մէջ, ուր ան կը գտնուէր ամիսներէ ի վեր եւ կը տառապէր սրտի հիւանդութենէ:

Ալիեւ, որ նախկին Խորհրդային Միութեան օրերուն Համայնավար կուսակցութեան մէջ վարած է բարձրաստիճան պաշտօններ, իր ընդդիմադիրներուն կողմէ նկատուած էր բռնատէր մը, որ կը յաջողէր իշխանութեան վրայ մնալ ընտրութիւններ խարախելով եւ իր քաղաքական հակառակորդները ապօրինի միջոցներով ճնշելով:

Հայտար Ալիեւի յուղարկութեան մասնակցեցան Ռուսիոյ նախագահ Վլատիմիր Փութին, Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայիպ Էրտողլան, Ղապախտանի նախագահ Նուրուլլան Նախապետ, Ուրբանիոյ նախագահ Լեոնիդ Քոչմա, Վրաստանի նախկին նախագահ Էտուարտ Շեւարտնաձե, վրացի ընդդիմադիր ղեկավարներ Նինօ Պուրճանաձե եւ Միխայիլ Սահակաշվիլի, Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ջորժ Պուշի խորհրդական Պրէնթ Սքաուֆորթ:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԸ ՎԵՐԵԼՔԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՄԱՅԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱՎԵՐՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ՄԵԿՆԵՑԱԻ ԱԹԵՆՔ

ԱԹԵՆՔ, 15 (ԱՖՓ).— Սուրիոյ նախագահ Պաշար Ասատ, որ պաշտօնական այցելութեան մը համար Աթէնք պատու Երկուշաբթի օր, յայտնեց, թէ մտահոգ չէ, որ իր երկիրը կրնայ Իրաքին յաջորդել իբրեւ երկրորդ թիրախը ամերիկացիներուն:

Ասատ ըսաւ, որ ինչ որ տեղի կ'ունենայ Իրաքի մէջ, կը վերաբերի Իրաքի, ոչ թէ Սուրիոյ: Ան աւելցուց, որ Սուրիան Իրաք չէ: Ասատ կը խօսէր Յունաստանի խորհրդարանի նախագահ Ափոսթոլոս Գազաւմիսիսի հետ ունեցած հանդիպումի մը աւարտին: Ասատ շեշտեց, որ Իրաքի հարցը տարբեր է եւ թէ հոն տեղի ունեցածը որեւէ ձեւով չ'առնչուի Սուրիոյ:

ՍՈՒՐԻԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՂ ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ ՕՐԻՆԱԳԻԾԻՆ ԸՆԴԴԻՍԱՑՈՂ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ ձորճ Պուշի կողմէ՝ Սուրիան հաշուետուութեան կանչող օրինագիծի ստորագրութեան դէմ յառաջացած ալիքը շարունակուեցաւ երէկ։

Երեսփոխաններ եւ պատկան մարմիններ դիտել տուին, թէ նման որոշում մը կը հարուածէ ոչ միայն Սուրիան, այլեւ՝ ամբողջ արաբական վարչակարգը։ Անոնք շեշտեցին, որ անհրաժեշտ է նեցուկ կանգնիլ Սուրիոյ՝ անոր դէմ եղած ամբաստանութիւններուն եւ սպառնալիքներուն միասնաբար դիմադրելու համար։

Որոշումին դէմ արտայայտուեցան երեսփոխաններ Ատնան Արաքճի, Ռուսամ Սաատ, Մոհամետ Քապպանի, Պասէմ Եամուր, ձորճ Նաժար եւ նախկին երեսփոխան Պահա Տին իթանի։

Անոնք շեշտեցին, թէ նման որոշումի որդեգրումը չափանիշ է այն երեւոյթին, թէ Սուրիան՝ Ենթարկուի իսրայէլեան եւ ամերիկեան ճշումներուն եւ կառչած կը մնայ իր սկզբունքներուն եւ քաղաքականութեան։ Երեսփոխանները կոչ ուղղեցին արաբական աշխարհին՝ պահպանելու Սուրիոյ եւ միասնաբար դիմադրելու ոչ միայն Սուրիոյ, այլեւ ամբողջ արաբական երկիրներուն սպառնացող վտանգը։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Էլպիս Եագուպեան
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Եագուպեան եւ զաւակները՝ տղայ՝ Աւետիս եւ Սիլվա

Տէր եւ տիկին Նշան Պետրոսեան եւ զաւակները
Տիկին Ջարուհի Մաթոսեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Հրայր Թաւուզեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Մայր Թաւուզեան եւ զաւակը՝ Կէրի

Տէր եւ տիկին Ջաւէն Ծէօնճեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Յակոբ Ծէօնճեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Սիւրբէր Աճարեան եւ զաւակը
Պարսուճեան ընտանիք
Գարեգեան ընտանիք
Քօչկէրեան ընտանիք
Օհանեան ընտանիք
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, եղբոր, հորեղբոր եւ հարազատին՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ Այնթապ, 1921ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 14 Դեկտեմբեր 2003ին, իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան։

Յուզարկաւորութեան եւ թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ Կիրակի, 14 Դեկտեմբերին, Ֆրրոյ Շրպայէթի Ազգային գերեզմանատան մէջ։

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազոյ։
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Խանտըք Էլ Ղամի բաղ, Երեքշաբթի 16, Չորեքշաբթի 17 եւ Հինգշաբթի 18 Դեկտեմբերին։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Անժէլ Սարգիսեան եւ դուստրը՝ Սօսի
Տիկին Վարդան Սարգիսեան
Տէր եւ տիկին Գօգօ Ճեմանեան եւ դուստրը՝ Վանայ
Տէր եւ տիկին Մարգար Թումանյան եւ զաւակները
Տիկին Լուսին Խարթեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Էլիսա Յարութիւնեան եւ զաւակները
Երէցկին Պայծառ Ազիւնուճեան
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հոր, եղբոր, մեծ հոր, աներոջ, քեռայրին եւ հարազատին՝

ՍԵՐՈՒ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 13 Դեկտեմբեր 2003, առաւօտեան ժամը 3:45ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Շաբաթ, 13 Դեկտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը։

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազոյ։
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը։ Հեռ. 01-242996 եւ 03-830036։

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Անժէլ Գանտիլեան
Տէր եւ տիկին Արարհամ Գանտիլեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Վահէ Գանտիլեան եւ զաւակները
Տէր եւ տիկին Վիգէն Գանտիլեան եւ զաւակները
Տիկին Մարգրիտ Պարոնեան եւ զաւակները
Օրդ. Ազնիւ Գանտիլեան
Տէր եւ տիկին Մանուկ Գանտիլեան եւ զաւակները
Տիկին Վերթին Էթիմէճեան եւ զաւակները
Տիկին Արպերա Գանտիլեան եւ զաւակները
Եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հոր, եղբոր, մեծ հոր եւ հարազատին՝

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԳԱՆՏԻԼԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ Հալէպ, 1928ին)

մահը, որ պատահեցաւ Շաբաթ, 13 Դեկտեմբեր 2003ին, կէսօրին։

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Կիրակի, 14 Դեկտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին, Հայէպի Ս. Քառասնից Մանկանց Մայր եկեղեցւոյ մէջ։

- Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազոյ։

ԼԻՔԱՆԱՆԵՒՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԸԱՐՑԵՐՈՒ ՄԻԱՑԵԱԼ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ ԺՈՂՈՎ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԵՋ

Լիբանանեւսուրիական ընկերային հարցերու միացեալ յանձնախումբը երէկ Դամասկոսի մէջ գումարեց ժողով մը, նախագահութեամբ ընկերային հարցերու պետական նախարար Ասատ Տիպի եւ Սուրիոյ ընկերային հարցերու եւ աշխատանքի նախարար Սիհամ Տըլլուի։ Ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Լիբանանեւսուրիական գերագոյն խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Նասրի խուրի։

Հանդիպումին ընթացքին խօսք առաւ նախարար Տիպի, որ վեր առաւ Լիբանան-Սուրիա գործակցութեան եւ հեղափոխութեան պատմական արժանատիները եւ շեշտեց, որ յանձնախումբը ամէն ջանք պիտի ընէ՝ գործադրելու Լիբանանի եւ Սուրիոյ նախագահներ զօր. Էմիլ Լահուտի եւ Պաշար Ասատի կողմէ հովանաւորուած համաձայնագիրը։

Տիպի ընդգծեց, որ առանց ընկերային մարզին անդրադառնալու՝ քաղաքականութիւնը անիմաստ է եւ կը մնայ խօսքի սահմաններուն մէջ։

Իր կարգին, նախարար Տըլլու շեշտեց առանց որեւէ ջանք խնայելու կարիքատրներուն ծառայելու անհրաժեշտութիւնը, շարունակ գործակցելու Լիբանանի հետ։

Միւս կողմէ, իր խօսքին մէջ Նասրի խուրի շեշտեց նշեալ յանձնախումբի կատարած միացեալ ժողովներու կարեւորութիւնը, նկատել տալով, որ Լիբանան-Սուրիա գործակցութեան իբրեւ արդիւնք շատ բան իրականացած է քաղաքական մարզին ներս, ինչպէս՝ շրջանային սպառնացող մարտահրաւերներու դիմաց միացեալ կեցուածքի որդեգրումը։

խուրի յանձնախումբէն պահանջեց աշխատանքը յաւելեալ լրջութեամբ շարունակել, կարենալ ստեղծելու համար ընկերային առողջ իրավիճակ։

Տիպի Դամասկոս գտնուելու առիթով այցելեց նաեւ Սուրիոյ վարչապետ Մոհամետ Նաժի Օրարիի։

ԻՐԱՔԻ ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՏՏԱՄ ՀԻՒՄԷՅՆԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԳԾՈՎ ԿԵՑՈՒԱԾՔՆԵՐ

Իրաքի նախկին նախագահ Սատտամ Հիւսէյնի ձեռքարկութեան գծով լիբանանցի անձնատուութիւններ եւ քաղաքական գործիչներ պանապան կեցուածքներ եւ արտայայտութիւններ ունեցան։

Գլխաւոր արտայայտուողներէն եղաւ նախկին վարչապետ Սելիմ Հըս, որ խօսելով Իրաքի նախկին նախագահին մասին ըսաւ, թէ ան բռնատէր էր եւ չխնայեց ունեւնի, որ սպառնաց խնայարէ իր բռնատիրութիւնը։ Ան աւելցուց, թէ Սատտամ մեծ աւերներ գործած է իր երկրին մէջ եւ իր ժողովուրդին, ու դրացի երկիրներուն հաշուոյն, սակայն այսօր եւս կացութիւնը նախանձելի չէ Իրաքի մէջ եւ իրաքի ժողովուրդը տակաւին կը տառապի բռնազարաւոյ ուժերու լուծին տակ։

Այս մասին արտայայտուողներու կարգին էր շէյխ միւֆթի Քապպանի, որ դիտել տուաւ, թէ բռնատէր Սատտամի ձեռքարկութեամբ սեւ էջ մը կը դարձուի եւ իրաքի ժողովուրդին միասնականութեան եւ համագործակցութեան նոր էջ մը կը բացուի։ Շէյխը ըսաւ, թէ արաբական երկիրները պետք է միասնաբար դէմ դնեն ամերիկեան բռնազարաւումին եւ պահպանեն իրենց անկախութիւնը, որոնք այս հանգրուանին կարիքը ունին ապրելու իրենց երկրին մէջ ու ապահովութիւն եւ ինքնավարութիւն ունենալու։

ԼԻՔԱՆԱՆԻ ՍԱՏՏԱՄԻ ԿԻՆԸ ԼԻՔԱՆԱՆ ՉԻ ԳՏՆՈՒԻՐ

Ներքին Ապահովութեան Ընդհանուր տնօրէնութիւնը երէկ հերքեց շրջան ընող այն լուրերը, ըստ որոնց, Իրաքի նախկին նախագահ Սատտամ Հիւսէյնի կինը Լիբանան կը գտնուի՝ Սամիրա կամ Խատիժա Շահպանտար կամ Ժապանտար անունով։ Անոնք դիտել տուին, թէ Լիբանանեան սահմաններուն վրայ այս իմաստով ոչ մէկ ապօրինի դէպք արձանագրուած է։

ՆՈՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԾԻՆՈՒԹԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ուրախութեամբ կ'ուզենք յայտնել, որ Կաթողիկոսարանը որոշած է 70 յարկաբաժիններ ներառող չորս շէքեր շինել Ֆանարի «Լէյլաման» համալիրին կից գտնուող հողաշերտին վրայ։ Ծիմութիւնները պիտի սկսին Յունուար 2004ին եւ պիտի աւարտին շուրջ մէկ տարին։ Յարկաբաժինները պիտի ըլլան երկու չափի՝ երկու սենեակ - մէկ հիւրասրահ եւ մէկ սենեակ - մէկ հիւրասրահ, իրենց յարակից բաժիններով։ Ծիմութեան որակը պիտի ըլլայ միջակէ վեր։

Մեր ժողովուրդի զաւակներուն ցուցաբերելիք հետաքրքրութեան լոյսին տակ յարկաբաժինները թէ՛ ծախելու, թէ՛ վարձու տալու կարելիութիւններ պիտի ստեղծուին։

Շտաբըրընողները կրնան ներկայանալ Կաթողիկոսարանի դիւանապետ պրո. Նաջիլ Տոտեանին, Աթիլիասի Մայրավանքը, թուականս մինչեւ 15 Յունուար 2004, ամէն օր ժամը 10:00ԵՃ 12:00:

ԴԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԽՕՍԵՅԵԱԼՔ ԲՐԻՍՈՒՆ ՊԱՆՈՍ ԸՆԴ ՆՃԱՆ ԱՖԱՐԵԱՆ (ԸԱՆԵՃԵԱՆ) 14 ԴԵԿՏԵՄԵՐ 2003

Կանանց հազուստի վաճառատան մը համար վաճառող օրհորդ մը, ժէլ Էլ Տիպի շրջան։ Կեռ. 04-713998:

ԾԱՆՈՒ ԸՈՂ ԼՈՒՍԱՆԱԿՈՒՄ ԼԵԻՈՆ ԹԱՇՃԵԱՆ ԿԱՍՏՅՈՐ ՍԻՐԻ ՎՐԱՄԱՆՈՒՄ «Ազգակ»-ին

Բացման հանդիսութիւնը փոքի կ'ունենայ Ուրբաթ, 19 Դեկտեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «ԱՂԱԼԵԱՆ»-Ը.Ը.Մ.՝ մարզաշահութային համալիրի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ։

Ծանօթ. Յուզարկաւորութիւնը պիտի շարունակուի Շաբաթ 20 եւ Կիրակի 21 Դեկտեմբեր 2003, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ԵՃ մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00

ՌՈՒՄԻԷԻ ՄԵՋ ԾԱԳԱԾ ՄԵԾ ՀՐԳԵՀ ՄԸ ԽԼԵՑ 14 ՁՈՀ

Կերպրնկալի ճարտարարուեստի գործարանի մը մէջ (Ռումիէ) ծագած հրդեհին պատճառով, երէկ, 14 գործաւորներ, որոնք գործարանին մէջ գիշերած էին, մահացան, իսկ երկու ուրիշներ վիրաւորուեցան։

Առաւօտեան ժամը 1:30ին սկսած հրդեհը «կոլ տուաւ» Արա Պետրեանի պատկանող գործարանը։ Ըստ ապահովութեան ուժերու փոխանցած տեղեկութիւններուն, հրդեհը ծագած էր առաջին յարկէն, ուր կը գտնուէին դիրաւայրող նիւթեր, պապ տարածուած՝ ամբողջ շէնքին մէջ։ Հրդեհներու բոլոր փորձերը՝ փրկելու կացութիւնը, անցան ապարդիւն։

Հրդեհին բուն պատճառը ցարդ յստակ չէ։ Բացուած է հետաքննութիւն։

ԴԱՐՁԵԱԼ «ՆԻՈՒ. ԹԻ. ՎԻ.»-Ի ՀԱՐՑ

Տեղեկատուութեան ազգային խորհուրդը երէկ գումարեց ժողով մը, որուն ընթացքին դիտել տուաւ, թէ «Նիւ. Թի. Վի.» Ուրբաթ, 13 Դեկտեմբերի իր լուրերու հաղորդման ընթացքին խախտած էր լրատուական օրէնքները։ Անոնք հարցը քննարկելէ ետք յայտնեցին, թէ տեղեկատուութեան նախարարին պիտի առաջարկեն կայանին նկատմամբ անհրաժեշտ քայլերու դիմել եւ որոշումներ կայացնել։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԹՂԹԱԾՐԱՐԻՆ ՀԱՐՑԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԲՆՆԱՐԿՈՒԻԼ

Դատախաչ Ատնան Ատտուլ երէկ տեղեկացաւ էլեկտրականութեան թղթածրարին վերջին նորութիւններուն մասին եւ ան քննարկեց տարուող աշխատանքն ու գործընթացը։ Ան դիտել տուաւ, թէ հարցաքննութիւնները կը շարունակուին այն անձերուն, որոնց անունները նշուած են թղթածրարին մէջ եւ յառաջիկայ շաբթուան ընթացքին յաւելեալ քայլեր պիտի առնուին այս առնչութեամբ։

ՄՈՆՕ ԹԱՏԻՈՆ
ԾՆՆԴԵԱՆ ԸԱՍԵՐԳ
Կատարողութեամբ՝
ԳԻՈՐԳ ՔԷՐԷՄԵԹԼԵԱՆԻ
(Պարիթոն)

ՔԱՄԻԼԱԻ
(Դաշնամուր)

Եւ Ըամազգայինի «ԿԱՐԿԱՉ» երգչախումբին
Խմբավար՝ **ՉԱՔԱՐ ՔԷՇԻՇԵԱՆ**
ԵՐՈՊՊԱԿԱՆ ԸՈՂԵՒՐ ԵՐԳԵՐ
ԵՒ ՌՈՍԱՆՍԵՐ

Շաբաթ, 20 Դեկտեմբեր 2003,
Երեկոյեան ժամը 8:30ին,
«Մոնո» թատերասրահին մէջ,
«Սեն ժոզէֆ» համալսարանի փողոց, Պէյրութ,
հեռ. 01-202422:

ՇԻՐԱԿ

ՏՊԱՐԱՆ • ՀՐԱՏԱՐԱԿԸԱՏՈՒՆ

Առեւտրական Տպագրութիւն
Այցետոմսեր - Նամակի Թուղթեր - Պահարաններ
Թուղթեր - Հաշուեցոյցներ - Ստացագիրներ
Որձազրկներ - Պիտակներ - Կնիքներ - Ելվ.

Միութեան կանոնադրական
Տպագրական Աշխատանքներ
Յայտագիրներ - Հրատարակումներ - Օրացոյցներ
Վիճակցոյցներ - Վկայականներ - Տարեգրքեր
Պարբերաթերթեր - Ելվ.

Հարսանեական Քաղտերու Ճոխ Հաւաքածոյ

Հարպոյեան Կեդրոն • Bloc C • Համուտ • Հեռ. 01 253008
Բնակարանի Աշխատանք • Սրագ Ապասարկութիւն • Սերտուած Գիներ

Հոգաւորութեամբ՝ **ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆԻ**
(Առաջատար Լորատու Հայոց Թատր)

Նախագահութեամբ՝ **ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ ԵՂԱՅՐՆԵՐՈՒ**
ԼՈՒՍԱՆԱԿՈՒՄ ԵՒ ՅՈՒՑԱՐԱՆԴԵՍ - ԿԱՃԱՌԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

Լոռապատկան **ԼԵԻՈՆ ԹԱՇՃԵԱՆ**

Կաստիլիոյ պիտի տրամադրուի «Ազգակ»-ին

Բացման հանդիսութիւնը փոքի կ'ունենայ Ուրբաթ, 19 Դեկտեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «ԱՂԱԼԵԱՆ»-Ը.Ը.Մ.՝ մարզաշահութային համալիրի «Սերժ Թովմասեան» սրահին մէջ։

Ծանօթ. Յուզարկաւորութիւնը պիտի շարունակուի Շաբաթ 20 եւ Կիրակի 21 Դեկտեմբեր 2003, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ԵՃ մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00

ԱՐԱՍ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԿԸ ԳՆԱՇԱՏԵ ԹԵՕ ԶՈՒԻ ԱՃԽԱՏԱՆԵՐ Ի ՆՊԱՍՏ ԸԱՅ ԴԱՏԻՆ

Երեկ, ժրնեի մէջ հողին յանձնուեցաւ Հայ Դատի շերտ պաշտպաններէն դոկտ. Թէօ Չու: Թայ Թէօ Չու մասնագիտութեամբ ընկերաբան է եւ երկար տարիներ Եկեղեցիներու Համաշխարհային Խորհուրդէն ներս աշխատած է: Ան ծովէն ծանօթ է Հայերու Յեղասպանութեան եւ իր վերջին գիրքին մէջ «Ethnic conflict and religion» կարեւոր տեղ յատկացուցած է Հայերու Յեղասպանութեան եւ հայ ժողովուրդի իրաւունքներուն, նաեւ ինք այս նիւթին շուրջ պանապան առիթներով դասախօսութիւններ տուած է:

Իր ցաւակցական նամակին մէջ, որ կարդացուեցաւ թաղման ընթացքին, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ

Ա. կաթողիկոս կ'ըսէ. «Թէօ Չու եղաւ մեծ աստ-ւածաբան ու ընկերաբան: Անոր կեանքը պայ-քար մը եղաւ ի խնդիր Աւետարանական արժէք-ներու եւ ճշմարտութիւններու վկայութեան: Ոչ միայն զինք գնահատած եմ իբրեւ միջեկեղեցա-կան շարժումի ռահվիրաներէն մէկը, այլ նաեւ՝ իբրեւ հայ, իր մէջ տեսած եմ հայ ժողովուրդի իրաւունքներու շերտ պաշտպանը: Ան իր վեր-ջին գիրքին մէջ յատկապէս խօսելով Հայերու Յե-ղասպանութեան մասին կ'ըսէ, թէ «երբ ան ան-պատիժ մնայ, ծնունդ պիտի տայ նոր Յեղաս-պանութիւններու»: Նոյն գիրքին մէջ վեհափառ հայրապետը կ'ըսէ. «Յարգել Թէօ Չուին յիշա-տակը, կը նշանակէ գործօն մասնակցութիւն քե-րէյ մեր հաւաքական պայքարին ի խնդիր մարդ-կային իրաւունքներու վերականգնման»:

Յայտնենք, որ թաղման նաեւ իր խօսքը ար-տասանեց ԵՎԽԻ ընդհանուր քարտուղարը, ինչ-պէս նաեւ Չուիցերիայէն կարեւոր անձնաւորու-թիւններ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ...

Շարունակուած Ա. Էջէն

Աստ ղիտել տուաւ, որ Սուրիա գործօն դերակատարութիւն կ'ունենայ մի-ջազգային գետնի վրայ, յատկապէս խա-ղաղութեան վերաբե-րող հարցերու եւ ահա-բեկչութեան դէմ պայ-քարի մէջ: Աստ շեշ-տեց նաեւ, որ Դամաս-կոս լաւ կապեր ունի Եւրոպական Միու-թեան հետ:

Յունաստանի նա-խագահ Քոսթիս Սթե-ֆանփուլոս Ասատի հետ տեսակցութեան ատարին ըսաւ, որ Սուրիա դատապար-տած է ահաբեկչու-թիւնը եւ կրնայ գոր-ծակցիլ այլ երկիրնե-րու հետ՝ պայքարելու համար անոր դէմ:

● ԻՐԱՆ դատապար-տեց Սուրիան հաշուե-տուութեան կանչելու ամերիկեան օրինազի-ծի ստորագրութիւնը, որ կը փաստէ թէ Ռա-շիկիլըն մենատիրու-թիւն կ'ուզէ հաստա-տել ամբողջ աշխար-հին վրայ: Կառավա-րութեան բանբեր Ապ-տալլա Ռամեզանյան ըսաւ, որ այսպիսի վարուելակերպ անըն-դունելի է միջազգա-յին ընտանիքին մէջ:

«ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»Ի ԱՅՍՕՐՈՒՄՆ ԶԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐԸ

- 8:30 Լիբանանեան մամուլի խորագիրնե-րու ընթերցում՝ արա-բերէն
- 8:45 «Աստղեր»
- 9:40 «Օրուան տոմ-ար»
- 10:45 «Ի՞նչպէս կը տօնէք». այսօրուան հիւրըն է երեսփոխան Զայսար Սուաուան
- 11:30 Լիբանանեան մամուլի խորագիրնե-րու ընթերցում՝ հայե-րէն
- 1:30 Շայաստան-եան լուրեր
- 3:00 «Ի՞նչպէս կը տօնէք» (կրկնութիւն)
- 3:10 Արաբերէն յայ-տագիր.
- հարցազրոյց դերա-սան եւ լրագրող ժո-ղէֆ Խալիլի հետ. կը խօսի պատկերասփի-ռի իր գործերուն մա-սին եւ կանդորադա-նայ 2003ի յայտագիր-ներուն
- 6:50 «Օրուան տոմ-ար» (կրկնութիւն)
- 7:05 «Ի՞նչպէս կը տօնէք» (կրկնութիւն)
- 8:00 «Դալար բար-տի». հայերէն հարա-զատ երգի մատուցում

البيروت
السفير
الدمشق
الجزيرة
المستقبل
الاتحاد

ԻՆՉ ԿԸ ԳԻՆԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐՈՒԹԵՐԸ

15 Դեկտեմբերի լի-բանանեան օրաթեր-թերուն գլխաւոր լուրը կը հանդիսանար Իրա-քի նախկին ղեկավար Սատտամ Հիւսէյնի ձեռքաւորութիւնը:

Պ ա ղ է ս ո ի ն է ա ն տագնապն ու անոր լուծման միտող փոր-ձերը, Քորէյի եւ Շարո-նի միջեւ հանդիպում մը կայացնելու նախա-պատրաստական աշ-խատանքները կը շարունակեն հետաքրք-րել օրաթերթերը:

Տեղական իրադար-ձութիւններու կարգին օրաթերթերը լուսար-ձակի տակ առած են նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտի եւ վարչա-պետ Հարիրիի միջեւ Պաապտայի տեսակ-ցութիւնը:

«Սանտէթայն»-ի հա-ղորդած լուրերուն հա-մաձայն, Սատտամ Լի-բանան գտնուող իր կնոջ հետ մնալուն կա-պի մէջ էր:

«Սաֆիր»-ի համա-ձայն, Սատտամ առանձին էր... բռնագը-րաւորներուն յանձ-նուելու փոսին մէջ: Իրաքցիները ուրախա-ցան եւ տօնեցին Սատ-տամի ձեռքաւորու-թիւնը, մինչ Քերքուքի մէջ նոր պիտի արձա-նագրուեցան:

«Նահար» օրաթեր-թը հարց տուած է, թէ Սատտամի երկրորդ տապալումով արդեօք պատերապմը վերջ կը գտնէ», թէ կ'երկարի:

թշնամին չի նկատեր: Ըստ «Լիուա»-ի, մինչ Պուշ կը ստորագրէ Սուրիոյ դէմ պատժա-միջոցներու որդեգրու-ման որոշումը, Սու-րիոյ նախագահ Պաշ-շար Ասատ Քոնկրէսի պատուիրակութեան հետ կը քննարկէ ան-կեղծ բանակցութիւն-ներ ծաւալելու կարե-լիութիւնները:

«Անուար» ղիտել տուած է, թէ Ասատ պաշտօնական այցե-լուրեամբ ձափոն կը մեկնի եւ կը յայտարա-րէ, թէ կացութիւնը կը վատթարանայ սիւայ քաղաքականութեան պատճառով:

Ըստ «Սաֆիր»-ի, նա-խագահ Ասատ քննա-դատեց խաղաղու-թեան առնչութեամբ եղած երեսակայական նախաձեռնութիւննե-րը եւ նշեց, թէ Ամերի-կա Սուրիոյ թշնամին չէ:

ՍԱՏՏԱՄ ՀԻՒՍԵՅՆԻ ԶԵՐԲԱՎԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

«Լիուա» գրած է, թէ Իրաքի մէջ պատկերը փոփոխութեան են-թարկուեցաւ եւ Սատ-տամ ներկայացաւ գերիի դերին մէջ: Պուշ չի նախատեսեր յարձակումներու կա-սեցում, մինչ 3 պայ-ցումներ կրկին կը ցնցեն Պաղտատը:

Ըստ «Մուսթաք-պալ»-ի, պատերապմին ընդդիմադիրները կ'ողջունեն Իրաքի նախկին նախագահին ձեռքաւորութիւնը:

Թերթը նշած է, թէ իրաքցիներէն ոմանք հիացան, իսկ ուրիշ-ներ ուրախացան իրենց նախկին նախա-գահին ձեռքաւորու-թեան լուրով:

«Քիֆահ Արապի»-ի համաձայն, Պուշ կը խոստանայ դատել Սատտամը, սակայն չի նախատեսեր յարձա-կումներու ատարը: Թերթը գրած է, թէ Սատտամ երկրորդ անգամ ըլլալով յանձնուեցաւ, սակայն առանց դիմադրու-թեան:

«Տիար» ղիտել տուած է, թէ Սատտամ անձնասպան չեղաւ, այլ յանձնուեցաւ առանց դիմադրու-թեան: Պուշ յայտարա-րեց, թէ չարքարանքի սենեակներուն վերջ դրուեցաւ այս ձեռք, իսկ իրաքեան փո-խանցման խորհուրդը յայտնեց, թէ Սատտամ շատ յոգնած է, սա-կայն չէ վաշտացած իր արարքներուն հա-մար:

Ըստ «Անուար»-ի, Սատտամ Հիւսէյնի ձեռքաւորութեան մը նոր հարցադրումներ կը ծագին եւ նոր ման-րամասնութիւններ կը բացայայտուին:

Թերթը նշած է, թէ

«Լիուա»-ի համա-ձայն, Ռամալլայի մէջ երկու նախատակներ կ'արձանագրուին եւ Համասի հիմնադրու-թեան առիթով կանգը-ւածային քայլարշաւ-ուն կը կայանակերպը-ւին: Սաքըրֆիլտ կ'աշխատի իսրայէլ-եան - պաղեստինեան հանդիպում մը կայացը-նելու, իսկ Շարուն որոշ ծամանակաշրջանի մը համար կը հրաժարի միակողմանի որոշում-ներէն:

«Քիֆահ Արապի» ղիտել տուած է, թէ Իս-րայէլ կը մեղմացնէ Պուշի մտավախու-թիւնները եւ կը նշէ, որ ներկայիս միակողմա-նի քայլերու պիտի չշրջի:

«Անուար»-ի համա-ձայն, պաղեստինեան իսրայէլեան հանդի-պում մը կը կայանայ ամերիկեան հովանա-ւորութեամբ, խաղա-ղութեան քարտէսի քննարկման եւ հաշ-տութեան կայացման փորձերով:

Այսլորդանանի եւ Կապայի մէջ իսրայէլ-եան ուժերուն կողմէ յառաջացած կրակնե-րը կ'այրեն 5 պաղես-տինցիներ, գրած է «Անուար»:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՅԼ ԼՈՒՐԵՐ

«Մ ու ս թ ա ք պ ա յ » գրած է, թէ Մուսթաքաք համոզուած է, որ Պուշ պիտի չգործադրէ իր ստորագրած որոշու-մը, իսկ Ասատ նշած է, թէ հակառակ ամէն ին-չի, Սուրիա Միացեալ Եւրոպայի հետ իր

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵՆՔ

«Լիուա» նշած է, թէ Հարիրի Պաապտայի մէջ կը փորձէ բարելա-ւել կացութիւնը, որ-պէսզի կարելի ըլլայ ակելի դիրքին լուծման հասնիլ:

Ըստ «Մուսթաք-պալ»-ի, Սուրիոյ դէմ ստորագրուած որոշու-մին դէմ պաշտօնա-կան եւ ժողովրդային շրջանակներ յայտնե-ցին իրենց բողոքը, իսկ Հարիրի յայտնեց, թէ ակելի արդիւնաւետ է Ռաշիկիլընի եւ Դա-մասկոսի միջեւ երկ-խօսութեան ծաւալու-մը:

Թերթը գրած է, թէ Լահուտ - Հարիրի հանդիպումը կը միտի մթնոլորտը դրականի վերածել:

«Նահար»-ի համա-ձայն, վարչապետին եւ նախագահին հանդի-պումը դրական մթնո-լորտի ստեղծման յոյ-սեր կը ներշնչէ:

«Քիֆահ Արապի» գրած է, թէ Ատտուժ նոր տեղեկութիւններ կը փոխանցէ «Մատի-նա» դրամատան մէջ եղած վեղձարարու-թիւններուն մասին, իսկ նախագահներուն հանդիպումը վերցս-տին կ'աշխուժանայ:

«Տիար» նշած է, թէ նախագահ Լահուտի հետ հանդիպում ունե-նալէ ետք, վարչապետ Հարիրի Ֆրանսա պի-տի մեկնի Շիրաքի հետ տեսակցելու հա-մար:

ALEXANIAN EXCHANGE
Bourj-Hammoud - Armenia Street
Tel.: (01) 252952 - 252852 - (03) 270755

2004՝ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՏԱՐԻ

Ինչպէս ծանօթ է մեր ժողովուրդին գաւակնե-րուն, 2003 տարին Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. կաթո-ղիկոսին կողմէ հռչակուած էր «Աստուածաշունչի Տարի»: Ներկայ տարուան ընթացքին թէ՛ Անթի-լիասի Մայրավանդին եւ թէ՛ մեր թեմերուն մէջ գա-նազան ձեռնարկներու եւ աշխատանքներու ձա-նով վերարժեւորուեցաւ Աստուածաշունչին առանց-քային դերը մեր ժողովուրդի կեանքին մէջ:

Քաջալերուած՝ մեր ժողովուրդի գաւակներուն ցուցաբերած ընդառաջումէն, ինչպէս նաեւ մեր հա-ւաքական կեանքին մէջ ընտանիքին կենսական տե-ղը ու դերը լուսարձակի տակ բերելու նախա-ձեռնարկութեամբ, վեհափառ հայրապետը 2004 տա-րին հռչակեց «Հայ Ընտանիքի Տարի»: Այս ուղ-ղութեամբ վեհափառ հայրապետը յատուկ պատ-գամ մը պիտի ուղղէ մեր ժողովուրդի գաւակնե-րուն, եւ դարձեալ յառաջիկայ տարուան ընթաց-քին մեր թեմերուն մէջ գանազան ձեռնարկներու ձաճով պիտի վերաշնչուի հայ ընտանիքին վի-ճակուած կարեւոր առաքելութիւնը:

Վեհափառ հայրապետին պատգամը պիտի կար-դացուի Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի Մայր տաճարին մէջ, յառաջիկայ Կիրակի, 21 Դեկտեմ-բեր 2003ին, յընթացք Սուրբ եւ անմահ պատարա-գին:

Կոչ կ'ուղղենք մեր ժողովուրդի գաւակներուն՝ ներկայ գտնուելու Ս. պատարագին եւ հետեւելու վեհափառ հայրապետի հռչակագիրի ընթերցման:

ԴԻՒՄՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

Գրատուն ՈՍԿԵՂԱՐ VOSKETAR Bookstore

★ Մանկական ԱԲԳ եւ հեքիաթներ:

★ Հռչակաւոր բառարաններ Oxford, Longman, Larousse:

★ Երագներու բանալի նոր լոյս տեսած Երագահան, հոգեբանական եւ հոգեվերլուծական տրեւալներով:

Պուրճ Գամուտ, Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ կից, Գեռ.: 01/264750
E-mail: vosketar@yahoo.com

Մի՛ մոռնար խնդրելու կաղանդ Պապայէն ՊՁՏԻԿ - ԱՁՏԻԿ գաւաթը, Նոր Տարուան լաւագոյն նուէրը

Գաւաթները կարելի է գտնել հետեւեալ գրախանութներուն մէջ.

- Բամպգային, «Ճաղոյեան» Կեդրոն,
- Պուրճ Բամուտ
- Նարեկայի, Պուրճ Բամուտ
- Obellx, Անթիլիաս

TOGETHER WE ARE STRONGER

ՄԻԱՍԻՆ ԱԲԵԼԻ ԶՕՐԱԴՈՐ ԵՆՔ

ԱՖՀԻԼ AFHIL
Armenian Mutual Fund
Tel / Fax: 01 242556 - 242557

Շ. Յ. Դ. ԶԱԲԱՐԵԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՆ

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՇԱՆԴԵՍ

Մասնակցութեամբ՝ «ԿՈՍԻՏԱՍ» ՆՈՒԱԳԱՆՈՒՄԲԻՆ ԵՒ ԵՐԳԻՉ ՅՈՎԱԵՓԻ

Տեղի կ'ունենայ Գործընթացի, 24 Դեկտեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 9:00ԵՆ սկսեալ, «ՏԵԼԼԵԼՈՒՄ» ձաշարանին մէջ, Մամուլային:

● Տոմսերը ստանալու համար դիմել՝ Ըամազգայիցի գրախանութ, «Ճաղոյեան» Կեդրոն:

Սակ՝ 30 \$

ՀԱՅ ԴԱՏ

ՀԱՅ ԴԱՏ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆՉՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՅՂՈՒԻՆ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՀԱԳՐԳՈՂ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻԿՆԵՐ

Միացեալ Նահանգներու Հ. Յ. Դ. Հայ Դատի յանձնախումբը անցնող շաբաթ սկսաւ իր «2004ի քուէարկողներու դատարարական ծրագիր»ը, որուն ծիրին մէջ Հարցաթերթիկներ կ'ուղարկուին նախագահական եւ փոխնախագահական թեկնածուներուն հայրենիքէն շահագրգռող հարցերուն նկատմամբ անոնց դիրքորոշումներուն ծանօթանալու նպատակով: Հարցաթերթիկներուն հարցումները առաւելաբար կը վերաբերին Հայկական Յեղափոխութեան Ամբիկայի կողմէ ճանաչման, Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի ամերիկեան զօրակցութեան, Ազրպէյճանի տրամադրութիւնը ամերիկեան օժանդակութեան պայմաններուն, Թուրքիոյ կողմէ Հայաստանի շրջափակումին, Լեռնային Ղարաբաղի ինքնորոշման իրաւունքին, պետութեան մէջ ամերիկահայերու մասնակցութեան եւ այլ հարցերու: Հարցաթերթիկներուն պատասխանները ընտրութիւններուն նախօրեակին պիտի բաժնուին ամերիկահայերուն, որպէսզի վերջիններս ծանօթանան իւրաքանչիւր թեկնածուի դիրքորոշումներուն: Հայ Դատի յանձնախումբը Միացեալ Նահանգներու մէջ 2004ին տեղի ունենալիք ընտրութիւններուն գծով իր կեցուածքը պիտի ճշդէ: Հարցաթերթիկներու պատասխաններուն հիման վրայ:

Յիշեցնենք, որ նման հարցախոյզ պատրաստուած էր նաեւ նախորդ ընտրութիւններուն ընթացքին եւ անոնց պատասխաններուն հիման վրայ Գոնիքի անդամ ընտրուած էին Հայ Համայնքին զօրակցութիւնը վայելող թեկնածուներուն մեծ մասը:

ԸՍՏ ՀԱՆՏՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ ԵՒ ԹՈՒՐԿ ՊԱՏՄԱԲԱՆՆԵՐ ՊԻՏԻ «ԲՆՆԵՆ» ՀԱՅՎԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅ ՊԱՏՄԱԲԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՀԵՐԲԵՆ

Թուրքիոյ պատմագիտութեան խորհուրդի նախագահ Երուստիան Հայաճօղլու յայտարարած է, որ 2004ին վիեննայի համալսարանի հովանաւորութեամբ Հայ եւ թուրք պատմաբաններ համադիպումներ պիտի ունենան ուսումնասիրելու Հայ Նշխարական Հարցը եւ մասնաւորաբար «1915ի դէպքերը»:

«Վիեննայի համալսարանը հրաւեր ուղղեց նաեւ Հայաստանի գիտութիւններու ազգային ակադեմիայի նախագահութեան: Ան սկզբունքով առաջարկը ընդունեց, սակայն տակաւին չյայտնեց, թէ ո՞վ պիտի մասնակցի քննարկումներուն», ըսած է Հայաճօղլու:

Միւս կողմէ, սակայն «Երկիր» կը հաղորդէ, որ Հայաստանի գիտութիւններու ազգային ակադեմիան ցարդ նման առաջարկ-հրաւեր ստացած է: Այս մէկը հերքած են նաեւ Հայ պատմաբանները: Աւելին՝ արեւելագիտութեան հիմնարկի թրքագիտութեան բաժանմունքի պատասխանատու Ռուբէն Մաֆրատեան նշած է, որ 1915ի Յեղափոխութիւնը վիճելի չէ եւ Հայ պատմաբանները Յեղափոխութեան վերաբերող բանակցութիւններու երբեք չեն մասնակցիր:

Հակառակ Հայ պատմաբաններուն անտեղեկ ըլլալուն, սակայն Հայաճօղլու արդէն իսկ խանդավառ է: Ան յայտնած է, թէ Հայկական կողմէն պաշտօնական դրական պատասխան ստանալէ ետք երկու կողմերը իրարու արիւններ եւ փաստաթուղթեր պիտի ուղարկեն եւ զանոնք քննելէ ետք վիեննայի մէջ պիտի հաւաքուին հարցը «ճշմարտութեան» հանդիպումի մը ընթացքին քննելու: «Այս հանդիպումը կարելի է նկատել ըտլոր խաղաթուղթերու բացայայտումի առիթ: Մենք առաջին անգամ ըլլալով միասնաբար պիտի արծարծենք հարցը», ըսած է ան: Ան աւելցուցած է, որ հանդիպումին պիտի մասնակցին ինք եւ պատմագիտական խորհուրդի Հայկական ամպիոնի նախագահ Հիքմէթ Էօզտեմիր:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԳԵՄ ԳԱՏ...

Մինչ թրքական լրատուամիջոցներ լուսարձակի տակ առած են 2004ին վիեննայի մէջ ենթադրաբար տեղի ունենալիք հանդիպումին վերոյիշեալ լուրը, «Չաման» թերթը 8 Դեկտեմբերին հաղորդեց, որ Մարդկային իրաւանց եւրոպական ատեանը ընդունած է թուրք փաստափան Օրհան Պեքմեզճիի ներկայացուցած Ֆրանսայի դէմ դատ բանալու դիմումը՝ վերջինիս կողմէ Հայկական Յեղափոխութեան ճանաչման պատճառով: Ըստ Չամանի, ատեանը փաստաբանին թելադրած է Հայկական ազգային Յեղափոխութեան վերաբերեալ փաստաթուղթեր եւ վկայութիւններ հաւաքել: Պեքմեզճի, որ Ֆրանսային 171 միլիոն եւրո հատուցում կը պահանջէ, այժմ կը փորձէ ակախտեսներ գտնել՝ «փաստելու», որ Յեղափոխութեան «պնդում»ը անհիմն է:

«ԱՉԳԱԿ»-Ի ՄԵՋ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ»-ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիր խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազ օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱՉԳՆԵՐԸ Բացառութիւն են: Մահագր կ'ընդունուի մինչև ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԼԵՈՒՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻՑ

«Արմէնփրէս» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, թէ Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցութեան նախագահ եւ Արդարութիւն» խմբակցութեան պատգամաւոր Արամ Սարգսեան 11 Դեկտեմբերին լրագրողներուն հետ հանդիպումի մը ընթացքին յայտարարած է, որ Միացեալ Նահանգներու «Քեթերինկ» հիմնադրամի նախաձեռնութեամբ եւ Միացեալ Նահանգներու եւ Ռուսիոյ նախագահութեամբ, Հայաստանի, Ազրպէյճանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի «հասարակութեանց ներկայացուցիչները» վերջին երեք տարիներուն ընթացքին 5 հանդիպումներ ունեցած են: Լեռնային Ղարաբաղի տազնապին գծով երկխոսութիւն ծաւալելու նպատակով: Հանդիպումներուն հակադէմ կողմէն մասնակցած են Սուրէն Զոյրեան եւ Արամ Սարգսեան, Լեռնային Ղարաբաղէն սկզբնական շրջանին մասնակցած է այժմու արտաքին գործոց նախարար Աշոտ Ղուկաս, եւ այլափոփ: Արեւստար Մախաթեան եւ Ռուբէն Զարգարեան: Ազրպէյճանական կողմէն հանդիպումներուն մասնակցած է նախկին արտաքին գործոց

նախարար Թոֆիք Զուլֆուկարով: Հանդիպումներուն մասնակցած են նաեւ Ռուսիայէն եւ Միացեալ Նահանգներէն մասնագէտներ: Ըստ Ա. Սարգսեանի, այժմ պատրաստուած է տեմբերին լրագրողներուն հետ հանդիպումի մը կ'ամփոփէ այդ հանդիպումներուն արդիւնքները: Անոր հաւաստիացումով, փաստաթուղթեր ներկայացուած է Միւսքի խմբակի համանախագահներուն, որոնք իրենց կարգին ընդունած են զայն օգտագործել բանակցային գործընթացին մէջ: Ինչ կը վերաբերի փաստաթուղթին, ան կը կոչուի «Հայաստանի, Ազրպէյճանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի շրջանի խաղաղարար գործընթացի նախագիծ»: Անոր մէջ տեղ գտած են հանդիպումներուն ընթացքին ներկայացուած առաջարկները: Փաստաթուղթը կ'ենթադրէ բանակցութիւններու գործընթացի վերսկսում, եթէ մասնակցած է այժմու արտաքին գործոց նախարար Աշոտ Ղուկաս, եւ այլափոփ: Արեւստար Մախաթեան եւ Ռուբէն Զարգարեան: Ազրպէյճանական կողմէն հանդիպումներուն մասնակցած է նախկին արտաքին գործոց

նախարար Թոֆիք Զուլֆուկարով: Հանդիպումներուն մասնակցած են նաեւ Ռուսիայէն եւ Միացեալ Նահանգներէն մասնագէտներ: Ըստ Ա. Սարգսեանի, այժմ պատրաստուած է տեմբերին լրագրողներուն հետ հանդիպումի մը կ'ամփոփէ այդ հանդիպումներուն արդիւնքները: Անոր հաւաստիացումով, փաստաթուղթեր ներկայացուած է Միւսքի խմբակի համանախագահներուն, որոնք իրենց կարգին ընդունած են զայն օգտագործել բանակցային գործընթացին մէջ: Ինչ կը վերաբերի փաստաթուղթին, ան կը կոչուի «Հայաստանի, Ազրպէյճանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի շրջանի խաղաղարար գործընթացի նախագիծ»: Անոր մէջ տեղ գտած են հանդիպումներուն ընթացքին ներկայացուած առաջարկները: Փաստաթուղթը կ'ենթադրէ բանակցութիւններու գործընթացի վերսկսում, եթէ մասնակցած է այժմու արտաքին գործոց նախարար Աշոտ Ղուկաս, եւ այլափոփ: Արեւստար Մախաթեան եւ Ռուբէն Զարգարեան: Ազրպէյճանական կողմէն հանդիպումներուն մասնակցած է նախկին արտաքին գործոց

ԱՉԳԱԿԻ ԿԱՌՈՒՅՈՂԱԿԱՆ «ԿԱՌՈՒՅՈՂԱԿԱՆ» ԿԵՑՈՒՄԵՒ ԴՐՍԵՒՈՐՈՒՄՆԵՐ ԱՉԳԱԿԻ ԶԻ ՓԱՓԱԲԻՐ ԱՆԴԱՄԱԿՑԻԼ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՈՐՈՒՆ ԱՆԴԱՄ Է ՆԱԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ազրպէյճանի պաշտպանութեան նախարար Սաֆար Ապիեւ 10 Դեկտեմբերին Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցած ԱՊՀ-ի երկիրներու պաշտպանութեան նախարարներու մամուլի միացեալ ասուլիսին ընթացքին յայտնած է, թէ Ազրպէյճան չի կրնար անդամակցիլ Հաւաքական Անվտանգութեան Պայմանագրի կազմակերպութեան, այնքան ատեն որ անդամներէն մէկը (ակնարկը՝ Հայաստանի) կը շարունակէ «բռնագրաւած» պահուիլ երկրի մը տարածքները: «Հայկական զինեալ ուժերը Ազրպէյճանի հողը բռնագրաւած են: Հայաստան պայմանագիր ստորագրողներէն մէկն է, եւ մենք չենք կրնար այդ երկիրն հետ այդպիսի պայմանագրի մը մաս կապել: Ան յայտնած է, որ իբրեւ ԱՊՀ-ի երկիր՝ Ազրպէյճան քանիցս բարձրացուցած է այս հարցը, սակայն ան տակաւին կը մնայ անլոյծ»:

«ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԱԶՍԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ» ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՆՀԵՒԹԵՐ ՅԱՅԱՍՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ Միւս կողմէ, Սայսիս կոչուած ազրպէյճանական «Ղարաբաղի Ազատագրութեան կազմակերպութիւն»ը յայտարարած է, որ ազրպէյճանցի պատգամաւորները պէտք է հրաժարին Սկովտիոյ մէջ տեղի ունենալիք Հաւաքական կազմակերպութեան խորհրդարանականներու հանդիպումին, որովհետեւ կը նախատեսուի քննարկել նաեւ Հայ-ազրպէյճանական յարաբերութիւններուն վերաբերող հարցեր: Կազմակերպութեան համոզումով, հանդիպումը կը հակասէ Ազրպէյճանի շահերուն: Հակառակ կազմակերպութեան յայտարարութեան, սակայն, Ազրպէյճանի խորհրդարանի պատգամաւոր Սիւսիւն Նովրուզով յայտնած է. «Այդ յայտարարութիւնը իրենց անձնական ինդիրն է. ես այդպէս չեմ կարծեր»:

ՄԱՀԱԿԱՇՎԻԼԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂ ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻ ՄԷՋ

«Ա-ԻՆՖՕ» լրատու գործակալութիւնը 8 Դեկտեմբերին հաղորդեց, որ Միխայիլ Սահակաշվիլիի ղեկավարած «Ազգայնական Շարժում» կուսակցութիւնը ձեռնարկած է նախագահական ընտրութիւններին առաջ մասնաճիւղեր հիմնել այն շրջաններուն մէջ, ուր ցարդ ներկայացուցչութիւն չունի: Այդ ծիրին մէջ մասնաճիւղ մը պիտի բացուի նաեւ Ախալքալաքի մէջ:

«Ա-ԻՆՖՕ» լրատու գործակալութեան նախագահ Իրինա Սարիվիլի-Չանտուրի յայտարարած է, որ 23 Նոյեմբերին վրաստանի մէջ տեղի ունեցած ընտրութիւններուն յաղ- նախագահական ընտրութիւններէն առաջ մասնաճիւղեր հիմնել այն շրջաններուն մէջ, ուր ցարդ ներկայացուցչութիւն չունի: Այդ ծիրին մէջ մասնաճիւղ մը պիտի բացուի նաեւ Ախալքալաքի մէջ:

Պաքո-Թիֆլիս-ձէյհան քարիւղատարը եւ Պաքո-Թիֆլիս-էրզրում կազատարը Հայաստանէն անցընել, իսկ Հայ ղեկավարները ուղղակի կատարեցին իրենց առաջարկունած յայնձնարարութիւնը», նշած է ան:

Ըստ «Ա-ԻՆՖՕ»-ի «Ազգայնական Շարժում» կուսակցութեան Ախալքալաքի մասնաճիւղի ստեղծումին նկատմամբ մեծ շահագրգռութիւն ցուցաբերած են թէ՛ շրջանին այժմու ղեկավարութիւնը եւ թէ՛ տեղի ընդդիմադրամիջոցները: Սահակաշվիլիի համար, սակայն, աւելի վստահելի են շրջանի գործող իշխանութիւնները, որոնք 2 Նոյեմբերի խորհրդարանական ընտրութիւններուն բացայայտութիւն կը պաշտպանէին: Ըստ Լուսինե Գեղամյանի ղեկավարած «Յանուն Նոր Վրաստանի» դաշինքը: 7 Դեկտեմբերին, Ախալքալաքի Շրջանային վարչութեան նիստերու ղահլիճին մէջ շրջանի ղեկավարութեան կազմակերպած հիմնադիր ժողովին «Ազգայնական Շարժում» կուսակցութեան տեղւոյն մասնաճիւղի ղեկավար ընտրուած է Ախալքալաքի ինքնաշարժներու կայարանի տնօրէն Լեւոն Էլբակեան:

Շեւարտնաձէի համախոհին յարձակումին գերծէ մնացած նաեւ վրաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Մայլը: «Միացեալ Նահանգներ նպատակ ունին

Շեւարտնաձէի համախոհին յարձակումին գերծէ մնացած նաեւ վրաստանի մէջ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ռիչըրտ Մայլը: «Միացեալ Նահանգներ նպատակ ունին

ՀԱՅ-ԹՐԵԱԿԱՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԹՈՒՐԵԱ ԴԵՏԵ ԱՉԳԱԿԻ ԿԱՌՈՒՅՈՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌԵՒ ՄԱՀՄԱՆԸ ԲԱՆԱՅ Կ'ԸՍԷ ԹՈՒՐԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՄԸ

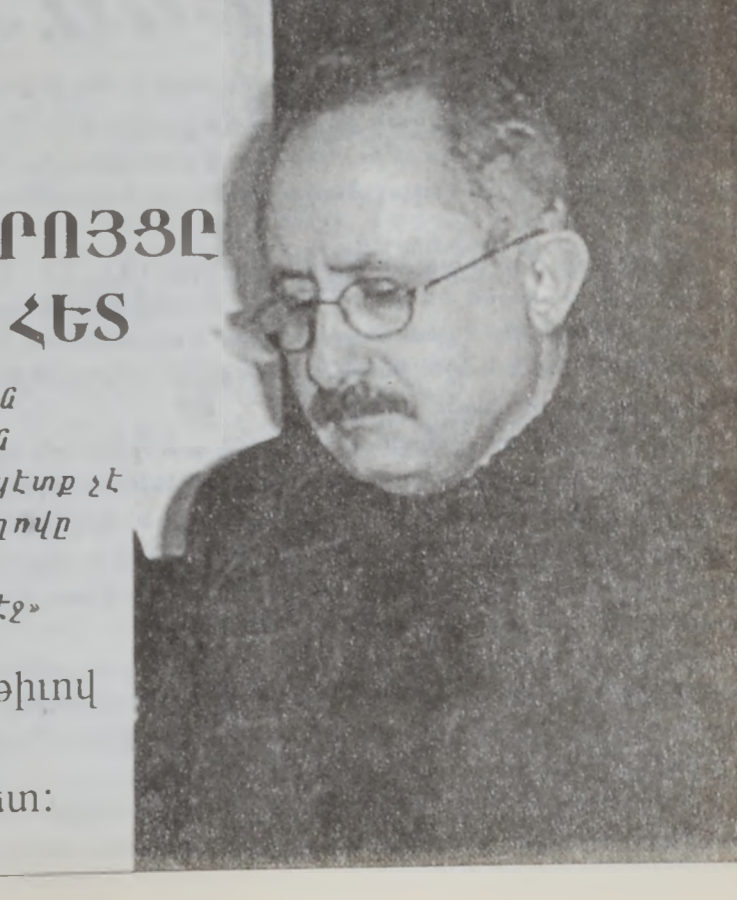
«Թրքի Տէյի Նիուզ» կը հաղորդէ, թէ Տրապիզոնի Առեւտուրի փոխանակման համագումարի նախագահ Մեհմէթ Ջիրաւ ըսած է, որ Ազրպէյճանի հաւանութեան Հայաստանի հետ Թուրքիոյ սահմանը պէտք է բացուի առեւտուրի եւ զբօսաշրջութեան զարգացման համար: Ան յայտնած է, որ հարցը կարելի չէ լուծել առանց Ազրպէյճանի շահերը նկատի առնելու, սակայն դիտել տուած է, թէ Թուրքիա այս ձեւով կը գիշեր իր շախարհագրական դիրքին առաւելութիւնները: Ջիրաւ նշած է, որ Թուրքիա պէտք է Ազրպէյճանի համոզէ եւ կարելի եղածին չափ շուտ բանջ Հայաստանի հետ իր սահմանը, ինչ որ պիտի նպաստէ իր տնտեսութեան եւ առիթ պիտի տայ առեւտուրի ճամբաներու յաւելումին: Միւս կողմէ, «Թրէնտ» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, թէ Հարաւային կովկասի մէջ Եւրոպական Միութեան ներկայացուցիչ Հէյկի Թալիթի յայտնած է, որ հակառակ արձանագրուած զարգացումներուն, Հայ-թրքական յարաբերութիւնները բնականօրէն պիտի դառնան Լեռնային Ղարաբաղի գծով Հայ-ազրպէյճանական տագնապին լուծումէն ետք:

«ԴԵՄ ԱՌ ԴԵՄ» Հարցազրոյցներու շարք

«ԱՉԳԱԿ»-Ի ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՅՈՒ ԹԱՆԵՐ ԱԳՉԱՄԻ ՀԵՏ

«Անշուշտ առանց Թուրքիոյ կողմէ Հայկական Յեղափոխութեան ճանաչումին հաշտութիւն չի կրնար տեղի ունենալ, այս պատճառով, պէտք չէ Հայ Թրքական Հաշտութեան Յանձնաժողովը լուրջ առնել. ան կը գտնուի պատմութեան աղբի քամիկին արժանի ըլլալու վիճակին մէջ»

«ԱՉԳԱԿ»-ի Հինգշաբթի, 18 Դեկտեմբերի թիւով կարդալ մեր շահեկան հարցազրոյցը թուրք այլախոհ պատմաբան Թաւր Ազաւիի հետ:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՇԱԿԱՆ

ՀԱՓԱԶԱՆՑ ՇԱՏ ՈՒՏԵԼԸ ԿՐՆԱՅ ՀԱՍՏ ԱՂԻՔԻ ՔԱՂՑԿԵՂԻ ՎՏԱՆԳԸ ԱՒԵԼՑՆԵԼ

Անձի մը հաստ աղիքի քաղցկեղէն տառապելու վտանգը ճշդելու ծիրին մէջ անոր ինչ քանակութեամբ ուտելը կրնայ նոյնքան կարեւոր ըլլալ, որքան՝ կերածը կ'ըսեն ամերիկացի հետազոտողներ «Ամերիքըն ճրուրը աՖ Էփր-տեմիոլոճի» թերթին Դեկտեմբերի թիւին մէջ լրջ տեսած տեղեկագիրի մը մէջ:

Տեղեկագիրին գլխաւոր հեղինակը՝ տղթ. ձեռի Սա-թիա-Ապուլթա յայտնած է, որ ուսումնասիրութեան ար-դիւնքները ցոյց տուած են, թէ ընդհանուր ջերմութիւնը համեմատութեամբ սպառուած եւ մեծ քանակութեամբ իւղ, փրօթէին եւ բնածխաջրատներու (քարպոչայտրէթ-ներու) սպառումը միասնաբար կրնան աւելցնել հաստ աղիքի քաղցկեղի վտանգը:

Նորթ Քարոլայնա համալսարանին մասնագէտներէն Սաթիա-Ապուլթա եւ նաոր գործակիցները այս եզրակա-ցութեան յանգած են ուսումնասիրութեան մը ետք՝ գտնե-լու համար սեւամորթներու մօտ հաստ աղիքի քաղցկեղի բարձր համեմատութիւններուն պատճառը:

Ուսումնասիրութեան մասնակցած են 933 սպիտակա-մորթ եւ 676 սեւամորթ:

Յայտնաբերումներու կարգին գտնուած է, թէ բնաթե-լերով հարուստ սննդականոն մը հաստ աղիքի քաղցկեղի վտանգը շատ աւելի կը նուազեցնէ սեւամորթներու քան սպիտակամորթներու մօտ:

Այլ արդիւնքներ տարբերած են՝ համաձայն անոր, թէ ընդհանուր ջերմութիւն սպառուած նկատուած է, թէ ոչ:

Օրինակ, երկու խմբակներուն մէջ ջերմութիւն առանձին աղիքներու բարձր համեմատութեամբ սպառուած ընդ-հանուր առմամբ կապուած է հաստ աղիքի քաղցկեղի եր-կուքէն երեք անգամ աւելի վտանգի:

Իբրեւ եզրակացութիւն՝ Սաթիա-Ապուլթա կ'ըսէ. «Ինչ-պէս է պարզանք քրոնիք բազմաթիւ այլ հիւանդութիւն-ներու, ջերմութիւն անհրաժեշտ հաւասարակշռութիւն մը կը թուի կարեւոր ըլլալ հաստ աղիքի քաղցկեղի վտանգին նուազեցման համար»:

ՏԷ. ԿԵՆՍԱՆԻԻԹ, ԲՆԱԹԵԼ ԿՐՆԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ ՀԱՍՏ ԱՂԻՔԻ ԵՒ ԹԱՓԱՆԻ ՔԱՂՑԿԵՂԻ ԴԵՄ

Միւս կողմէ, այլ ուսումնասիրութեան մը համաձայն, տղամարդիկ, որոնք հաստ աղիքի եւ թափանի քաղցկեղի մեծ վտանգ կը դիմագրաւեն, պէտք է ՏԷ. կենսանիւթի եւ բնաթելի իրենց սպառումը աւելցնեն:

Ամերիկացի հետազոտողներ գտած են, թէ օրական ՏԷ. կենսանիւթի դեղահատի մը եւ 4 կրամ յաւելեալ բնաթելի սպառումը կապուած է նախաքաղցկեղային ուռնորու կամ հաստ աղիքի փոխիւններու վտանգին նուազեցման:

Հաստ աղիքի քաղցկեղի մասին ցարդ ամէնէն համա-պարփակ ուսումնասիրութիւններէն մէկը հանրախոսած աշխատանքը նաեւ ցոյց տուած է, որ տղամարդիկ, որոնք օրական հակաքորոզութիւն դեղահատի մը կ'առնեն, այս պա-րագային՝ ապիրին ուն մը գիմադրուելու մօտաւորա-պէս երկու երրորդը հաւանականութիւնը ունին՝ բազդա-տած նման դեղահատ չառնողներու:

Ուսումնասիրութիւնը գտած է, որ մարգանք, քալ-սիտմ, ֆոլիք թիւն եւ բազմակենսանիւթ լուսանցքային օգ-տակարութիւն ունին վտանգը նուազեցնելու՝ տղամարդոց մօտ, որոնք հիւանդութեան արտանշանները չեն ցուցաբերը: Հաստ աղիքի քաղցկեղը երկրորդ ամէնէն մահացու քաղցկեղն է:

Մինչ այդ, ծիւղն ու խմելը, կ'ըսեն հետազոտողները, կապ-ւած են յաւելեալ վտանգի: Միտոլները մօտաւորապէս կրկնապատիւր հաւանականութիւն ունին դիմագրաւելու ուն մը կամ ոչ քաղցկեղային փոխի մը, որ յաճախ քաղցկե-ղային կը դառնայ բազմաթիւ չծխողներու, ցոյց տուած է 50-75 տարեկան 3000 տղամարդոց ուսումնասիրութիւնը:

Նշանակալից յայտնաբերումով մը հետազոտողները կը նշեն, թէ ծխողներու համար վտանգը աւելի մեծ է, քան անծխող, որոնց բնականաբար մօտիկ պարագաներէն մէկը հաստ աղիքի կամ թափանի քաղցկեղ դիմագրաւած է:

Գլխաւոր հետազոտող Տէյլիտ Լիպրոմըն կը յայտնէ, թէ իր յայտնաբերումները ցոյց կու տան, թէ տղամարդիկ կրնան պարզ քայլերու դիմել իրենց զիրենց պաշտպանելու համար: «Դադարիլ ծխելէ, խմելը եւ կարմիր միսի սպառումը նուազեցնել, բազմակենսանիւթ առնել, կանոնաւոր կեր-պով մարգանք ընել եւ սննդականոնին մէջ սպառել ՏԷ. կենսանիւթ, քալսիտմ եւ հացահատիկներու բնաթելը»:

Լիպրոմըն կ'ըսէ, որ յաւելեալ հետազոտութիւններ անհ-րաժեշտ են գտնելու համար ՏԷ. կենսանիւթի լաւագոյն համեմատութիւնը՝ կապուած անձի մը արեգակնային ճա-ռագայթներուն ենթակայ ըլլալուն:

Արեւուն շողերը «Կը քաջալերեն» մարմնին մէջ ՏԷ. կենսանիւթի կազմութիւնը:

Այս կենսանիւթը կենսանիւթ է մարմնին համար, որ-պէսզի կարենայ քայլերու եւ ֆոսֆոր ներծծել առողջ ու-կորներու եւ ակոսներու համար, թէեւ անիկ կրնայ թունաւոր ըլլալ, եթէ չափազանցուած քանակութիւննե-րով առնուի:

Ուսումնասիրութեան հեղինակները կ'ըսեն, որ 3 տար-ւան աշխատանքին արդիւնքները նաեւ կը հաստատեն կարեւորութիւնը այս տեսակի քաղցկեղի փնտառուելով կանխահաս քննութիւններուն:

Անոնք կը յայտնեն, որ կամաւորներուն 10էն մէկէն աւելի մօտ յաւաքացած ուռի փաստեր գտնուած են, հակա-ռակ անոր որ անոնք հաստ աղիքի հարցեր կամ ախտանշան-ներ չեն ցուցաբերած հաստ աղիքի քննութիւնէն առաջ:

ԱՒԵԼԻ ԼԱՒ ՄՆՆԴԱԿԱՆՈՆՆ ԵՒ ՆՈՅՆՍԿ ՈՒՇ ԿԵՆՍԱՆԻ ՄԵՉ ԿՐՆԱՅ ՉԱՅՆ ԵՐԿԱՐԵԼ

Բրիտանական նորագոյն ուսումնասիրութիւննե-րն մէկուն համաձայն, ուշ կեանքի մէջ սննդակա-նոնի նուազումը տրոպոֆիլ միջատներու կեանքը կ'երկարաձգէ:

Լոնտոնի Եունիվերսիթի Քոլէճի մասնագէտնե-րն Լինտա Փարթրիկ կ'ըսէ, թէ մեծ քանակութեամբ սննդանիւթերէ սննդականոնային սահմանափա-կումի փոխելէ հապի 48 ժամ ետք միջատները նոյն-քան հաւանականութիւն ունեցած են չմեռնելու, որ-քան անոնք, որոնք իրենց չափաքան ամբողջ կեանք-ին ընթացքին անդադար սննդականոնային սահ-մանափակումի ենթարկուած են:

Փարթրիկ կը շեշտէ, որ այս ուսումնասիրութիւնը մար-տիկ արտադրանքի կրնայ լինել կեանքի երկարելի: Այսու-հանդերձ, կ'աւելցնէ ան, «կենցաղային միջամտու-թիւններ, որոնց կը ձեռնարկուին միջին կամ տարեց-տարիքին, կրնան օգտակար ըլլալ»:

Փարթրիկ կը յայտնէ, որ հետազոտողները չեն գիտեր, թէ ինչու՝ սննդականոնի սահմանափակու-մը մահուան վրայ այնքան մեծ պնդեցութիւն ունի:

ԵՓԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼԻ ՃԻՇԴ ՁԵԹԸ՝ ԲԱՆԱԼԻ «ԱՆԴՐ ԻՒՂԵՐԷ» ԽՈՒՍԱՓԵԼՈՒ

Մեծ է թիւը այն անձե-րուն, որոնք չեն գիտեր, թէ յատուկ ձեւերով ու-տեստեղէններու պատ-րաստութիւնը, (որպէսզի անոնք չենխին) կրնայ ժո-ղովրդականութիւն վայե-լող եփելու յատուկ ձեւերը երակներուն համար ժա-մանակ մը ետք լարուած ականներու վերածել:

Այդ փոքրիկ «ականնե-րը» «անդր իւղեր» են, որոնք, ըստ ամերիկեան կառավարութեան, բաւա-րար վտանգաւոր են, հե-տեւաբար 2006էն սկսեալ ամերիկեան ուտեստեղէնի նիւթերը պէտք է նշեն, եթէ կը պարունակեն գանոնը:

Յայտարարելով կառա-վարութեան այդ որոշու-մը՝ առողջապահութեան եւ մարդկային սպասար-կութիւններու նախարար Թոմի Թոմսըն Յուլիս 9ին ըսած է, որ՝ «անդր իւղերը վատ իւղեր են: Որքան նուազ ուտենք անդր իւ-ղեր, այնքան աւելի առողջ պիտի ըլլանք»:

«Անդր իւղերը այլեւս չեն կրնար մեր ուտեստե-ղէններուն մէջ պահակա-տիլ», յայտնած է կառա-վարութեան առողջապա-հութեան մարզի պաշտօ-նատարներէն Մարք Մալթ-լըն:

«Անդր իւղերը» կը ստեղծուին քիմիական գործընթացով մը, որ ու-տեստեղէնին «կեանքը կ'երկարէ»:

«Անոնք վատ քրտնութե-րով են համեմատութիւննե-րը կը բարձրացնեն եւ լաւ քրտնութեւր չեն համեմա-տութիւնները կը նուազեց-նեն», կ'ըսէ «Ամերիքըն Տայթսթիթ Լաուրէնս»-ի սննդաբաններէն Լոլայ Օրորք աւելցնելով, որ անոնք կը կենսաբանական 90 առ հարիւրին եւ չիփսերու 75 առ հարիւրին մէջ կը գտնուին:

Իրականութեան մէջ որեւէ ուտեստեղէնի մա-սին բացատրութիւն, որ կ'ընդգրկէ «մասնակի ջրածնացումի (հայտնուի-նէյլըն) ենթարկուած բու-սական իւղ գրութիւնը, «անդր իւղեր» կը պարու-նակէ, կ'ըսէ ան:

Մննդեղէններու ճար-տարարութեան արդէն իսկ սկսած է աւելի առողջ իւ-ղեր փնտառել:

Մինչ այդ սննդաբան-ներ կ'ըսեն, թէ սպառող-ներ ներկայիս լաւագոյն բանը, որ կրնան ընել, եփե-լու յատուկ լաւագոյն իւ-ղը ընտրել է, իսկ աւելի եւս կարեւոր է նուազեցնել անոր սպառումը:

Մննդաբան տղթթ. Ֆրի-տերիք Զէթֆիլտ կ'ըսէ, թէ եփելու համար գործածե-լի լաւագոյն 2 կամ 3 ձե-թերուն կարգին են՝ ձիթա-լի կակոն:

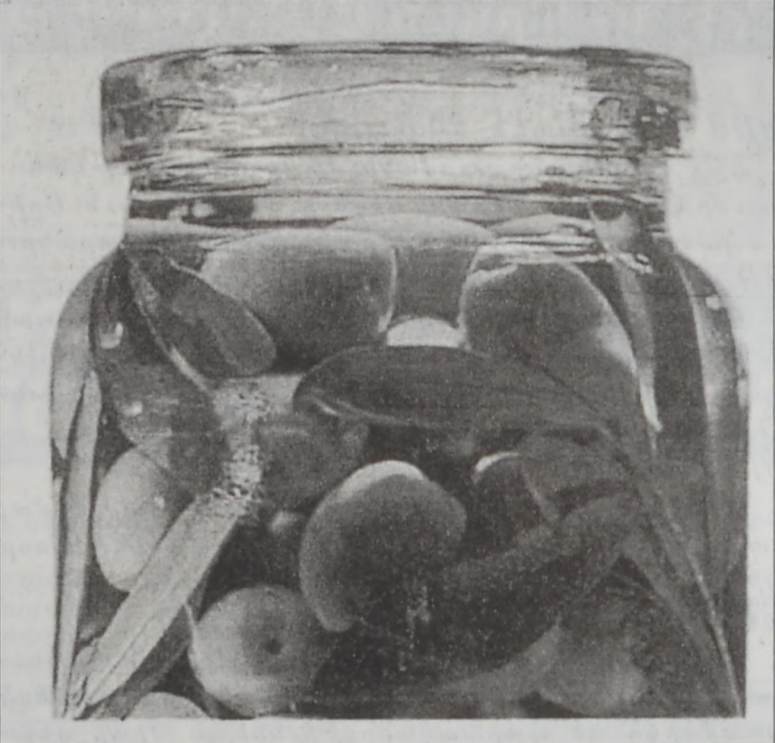
Ընկոյզը ո՛չ միայն կրնայ լաւ քրտնութեւր իւր համեմատութիւնները բարձրացնել, այլ նաեւ անոր ձեւը օգտակար է ուղեղային աշխատանքին, կ'ըսեն մասնագէտները:

փոփոխութեան» չէ են-թարկուած, եւ որ տակա-նին մոնոսոստիւթերէյթտ իւղերու բարձր համեմա-տութիւններ ունի»:

Ընդհանրապէս կը թե-լաղորտի գոուշանայ ան-սաթիւրէյթտ իւղի թթուով հարուստ ձեթե-րէն, ինչպէս՝ կորեկի, արեւածաղիկի ձեթերը:

Օրորք կ'ընդգծէ, որ մինչ բուսական ձեթերը նախընտրելի են կենդանա-կան իւղերէն, անձի մը սպառած քանակը պէտք է սահմանափակուի: «Աւե-լին միշտ աւելի լաւ չինչա-նակեր», կը շեշտէ ան:

ՈՒՂԵՂԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՍՈՆԴԱՐԱԳՆԵՐՈՒ ԿԱՄԱՃԱՅՆ, ԵՓԵԼՈՒ ԿԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼԻ ԼԱՎԱԳՈՅ 2 ԿԱՄ 3 ՁԵԹԵՐՈՆԸ ԿԱՐԳԻՆ Է ԺՐՔԱՐԻՈՂ:

ՕԳՏԱԿԱՐ ՈՒՏԵԼԻՔՆԵՐ

Մասնագէտները կ'ըսեն, թէ ուտելիքները ոչ միայն

մաղրութիւն, խայծ եւ մտային կարողականու-թիւն ուժգին կերպով սննդականոնին ազդեցու-թիւնը կը կրեն, կը յայտ-նեն անոնք:

Ուղեղը փոխարկական (մեթապոլիք) իմաստով չափազանց գործօն գոր-ծարան մըն է, ինչ որ գոյն անօթի գործարան մը կը դարձնէ:

Հետազոտութեանց գի-տաշխատանքներու մէջ տարևտող աշխատանքները հետզհետէ աւելի յատակ կը դարձնեն, թէ ճիշդ ուտե-ստեղէնը կամ անոնց պա-րունակած ջրաքիմիական բնական նիւթերը կրնան թափ տալ մտային կարո-

նութիւնը կարիքը ունի իւ-ղի այն տեսակին, որ սո-վորաբար կը գտնուի ձու-կերու մէջ՝ օմեկա-3 իւղոտ թթուները: Նոյնիսկ սննդականոններ, որոնք իւղի ընդհանրապէս թե-լաղորուած համեմատու-թիւններու կը հետեւին, սակայն սխալ տեսակի իւ-ղեր են, կրնան վնասել իւլ-քին:

Հետաքրքրական եւ որոշ չափով շփոթի կը մատնէ այն տուեալը, թէ նորագոյն այս յայտնաբե-րումներուն համաձայն, կարգ մը ձեթեր, որոնք ընդհանրապէս ստիւն հա-մար առողջ կը կերպով կը գործած-յատկապէս հարց կրնան ստեղծել ուղեղին:

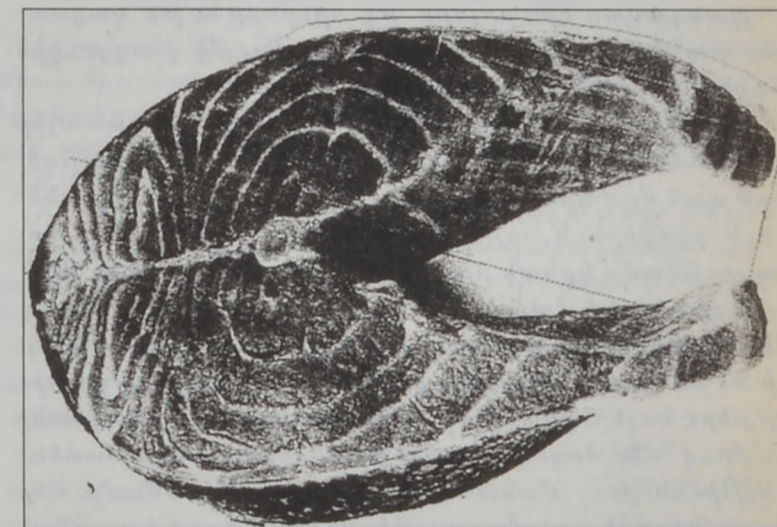
Օմեկա-3 իւղոտ թթու-ները յատկապէս կենսա-կան բաղկացուցիչներ են ուղեղային ընթացքին ար-տաքին խաւին համար: Իւ-ղով հարուստ ըլիջային խաւին ընդմէջէն է, որ ջրային բոլոր նշանները պէտք է անցնին: Աւելին՝ մինչ ստրվիլն ու յիշողու-

լու համար:

Ուղեղային բոլոր ըլիջ-ներուն խաւերը հետեւո-ղականօրէն պէտք է վերա-նորոգուին իւղոտ թթու-ներուն համար հայթայթուածե-րով: Հետզհետէ աւելի ու-տելի հետազոտութիւն-ներ ցոյց կու տան, թէ օմե-կա-3 իւղոտ թթուները լա-ւագոյններն են ուղեղային առաւելագոյն գործունէու-թեան համար:

Մասնագէտները կ'ըսեն, թէ փոխանասթիւրէյթտ ձեթերը, որոնք ընդհան-րապէս կը թելադրուին իր-րեւ ստիւն համար առող-ջարար, եւ որոնք լայնա-մար առողջ կը կերպով կը գործած-ւին եփելու, տապկելու եւ պատրաստ ճաշերու մէջ՝ կորեկի, սաֆլաուրի եւ արեւածաղիկի ձեթերը, գրեթէ օմեկա-3 չունին, այլ հարուստ են օմեկա-3-ներով:

Անհրաժեշտ է ճիշդ հա-ւասարակշռութիւն մը գտնել օմեկա-3-ներու եւ օմեկա-3-ներու միջեւ, կը մինչ ստրվիլն ու յիշողու-

Չուկերու եւ մանուսնի իւղոտ ձուկերու մէջ գտնուող օմեկա-3 իւղոտ թթուները ոչ միայն ստիւ առողջութեան օգտակար են, այլ նաեւ՝ մտային կարողականութեան համար:

թիւնը ջրային ըլիջներու միջեւ նոր կապեր կը շե-նեն, նոր խաւեր պէտք է կազմուին գանոնը ծածկե-լուն:

ԱՐՔԻՆՉ ՄՆՆԴԱԿԱՆՈՆԸ ԿՐՆԱՅ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԸԼԼԱԼ

Աթրից սննդականոնը կը քաջալերէ մարդիկ հեռու մնալու մաքրուցիչ մնաց-բնածխացուցիչը կարուստ ուտեստեղէններէ, որոնք ընդհանրապէս, կը թելադրուին սննդականոնը կողմէ եւ նախապատուութիւն կու տայ միսի եւ իւղոտ ուտեստեղէններու:

Մասնագէտները եւ բժիշկները կը պորտազնեն, թէ մեծ ժողովրդականութիւն վայելող Աթրից սննդականոնը կրնայ վտանգաւոր ըլլալ՝ ի միջի այլոց ստիւ հիւանդութիւն պատճառելով:

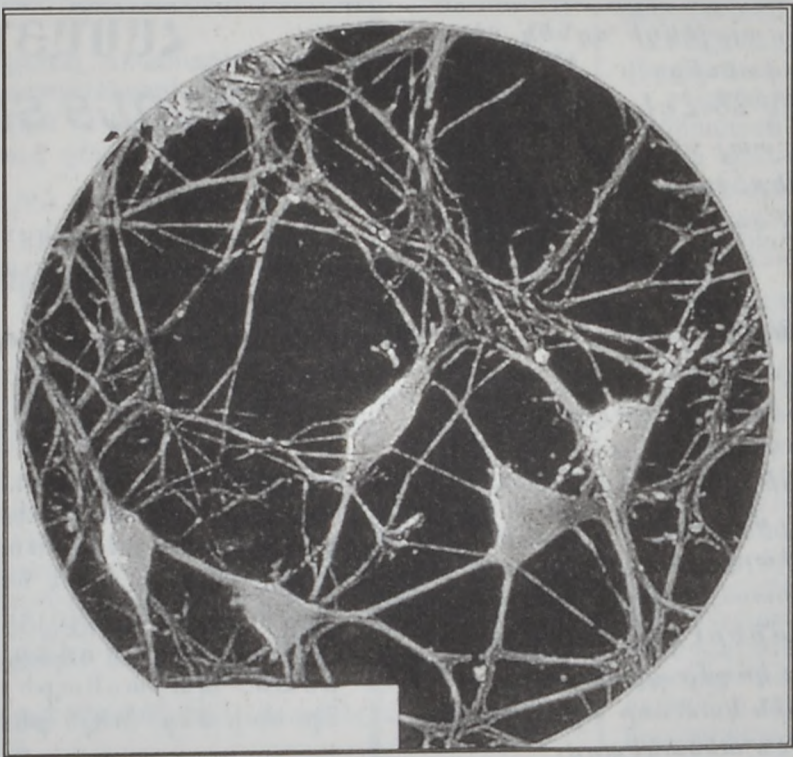
Աթրից սննդականոնը աշխարհի տարածքին լուսաբանները գրաւած է մօտեցումով մը, որ կը հակադրուի բժշկական թելադրութիւններու: Անի-կա հիմնուած է տեսութեան մը վրայ՝ մշակուած տոքթ. Ռոպերթ Աթրիցի կողմէ, որ Ապրիլին մա-հացած է, ինչպէս է տեք. այդ տեսութիւնը կ'ըսէ, թէ բնածխացուցիչները (քարպոչայտրէյթ) մարդիկ կը գիրցնեն:

Անիկա կը քաջալերէ սննդականոնի հետեւող-ները հեռու մնալու հացէ, մաքրուցիչ, պտուղե-րէ եւ բազմաթիւ բնածխացուցիչներէ եւ նախապա-տուութիւն կու տայ միսի, կարագի եւ իւղոտ այլ ուտեստեղէններու:

Ամերիկեան ստիւ ընկերակցութիւնը եւ բազ-մաթիւ բժիշկները պորտազնացած են, թէ սննդակա-նոնը կրնայ վտանգաւոր ըլլալ: Անոնք կ'ըսեն, թէ ժամանակի ընթացքին Աթ-րից սննդականոնը եւ նման մօտեցումներ կրնան քրտնութեւր իւր համեմատութիւնները բար-ձրացնել:

Այլ մասնագէտներ պորտազնացած են, թէ սննդականոնը կրնայ նաեւ աւելցնել երկրամի հիւանդութեան, ուկրափտումի եւ հաստ աղիքի քաղցկեղի վտանգները:

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱԾԵԱՆ (Աղբիւրներ՝ «ՌՈՅԹԸՐԸ», «ՍԱՅՔՈՒՆԻ ԹՈՒՏԵՅ», «ԵԼՈՅԵՅ» եւ «ԱՅՓ»)

Մասնագէտներու կարծիքով, սննդականոնը մեծ ազդեցութիւն ունի ուղեղին գործելաձեւէն վրայ: Օմեկա-3 իւղոտ թթուները յատկապէս կենսական բաղկացուցիչներ են ուղեղային ընթացքին արտաքին խաւին համար:

իւղը, քանոյայի եւ սաֆ-տաւրի ձեթերը: Ան կը յայտնէ, թէ պէտք է գտնել ձեթ մը, որ զգեր-

մարմնին կ'ազդեն, այն ա-եւ անոնք մեծ ազդեցու-թիւն ունեն ուղեղին աշ-խատանքին վրայ: Տրա-

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ «ՏԵԶԸՐԹ ՍԹՐԻՍԶ»...

Շարունակուած 4րդ էջէն

Հոգինոց խմբակը լծուեցաւ ծրագրուած աշխատանքներուն՝ Հոկտեմբերի սկիզբը: Անհրաժեշտ էր աւելի լաւ կազմակերպել ամէն բան:

Ձեռնարկի նախորդ իրիկունը մեղուափեթակ մըն էր խաղաճրագարակը: Հսկայ բակը ծածկուեցաւ միայն առաւօտեան ժամը... 4:00ին, հակառակ անբարենպաստ օդին: Կարճ ժամանակ ետք պատրաստ էին սեղանները, որոնց ետին կանգնած հայկազեանցի ուսանող-ուսանողուհիները պատրաստ կը սպասէին իրենց հիւրերուն: Կազմակերպիչները փորձած էին նկատի առնել ամենայն մանրամասնութիւն: Իւրաքանչիւր որբանոցի փոքրերու թելին կապուած էր տարբեր գոյնի ժապաւէն, իւրաքանչիւր տարիք ունէր իրեն յարմար խաղալիք, առիթ ստեղծուած էր, որ երեխաները նաեւ ցատկեն ու պարեն եւ նոյնիսկ բեմ ելլեն ու երգեն, ուտեն եւ վերջաւորուեցան՝ դարձի ճամբուն ստանան համապատասխան նուէրներ:

Ի պատիւ Տեզըրթ Սթրիմզի ուսանողներուն պէտք է ըսել, որ անոնք գերզանցեցին իրենք զիրենք: յաջողապէս գլուխ հանեցին մարդասիրական մեծ գործ մը, կրցան աւելի քան 120 հոգի հաշուող ծառայողական խումբը առանց որեւէ խաչածեւումի լաւագոյնս լծել առաջնութեան, քրքրել մեկենասներու հետաքրքրութիւնը, խանդավառել աւելի քան 750 փոքրեր, որոնք կու գային Այնճարէն, Ժիպէլէն, Այն Սաստէն, Քահալէն, էջրեֆիէն, Մանուշեան, Ուզախէն, Պուրճ Համուտէն...:

Որբանոց-հաստատութիւններէ եկած պատասխանատուներէն շատերու համար աննախտեսի չէր եղածը: Կարգ մը որբեր հարցուցին, թէ կրնա՞յն վառնալ զայլ... ուրիշներ անցնող տարուան փորձառութեան մեկնելով իրենց հետ բերեր էին թմբուկ ու հարուածային գործիքներ... ոմանք ձեռնուեցան ու գալ տարի հանրիպելու մաղթանքներ ըրին...:

Խնայողաբար էին բոլորը: Թէ՛ հիւրերը եւ թէ՛ կազմակերպողները, որոնք պահ մը խելայել, թէ՛ խաղցուցիչ փոքրերը եւ թէ՛ խաղցան իրենք...:

Եզրակացութիւնը մէկ է. ծրագիրը լիովին ծառայեց իր նպատակին: Կազմակերպողները ոչ միայն յաջողեցան պահ մը փոխել ու լուրջութիւնը դրոշմել երեխաներուն դէմքերուն, այլեւ համոզուեցան, որ իրենց ծառայութեամբ կրնան բան մը փոխել այս կեանքին մէջ:

Ողբունելի է Հայկազեան Համալսարանի այս նախաձեռնութիւնը: Անիկա ամէն գնով պէտք է շարունակուի եւ նուիրականացուի, որովհետեւ ոչ միայն պատիւ կը բերէ նոյնիսկ համալսարանին, այլեւ Հայկազեանի ճամբով՝ մեր ժողովուրդին: Բարեսիրական նախաձեռնութիւններու, մանաւանդ որբերու նկատմամբ մեր ժողովուրդին տրամադրութիւնը միշտ եղած է զրական եւ վստահաբար պիտի շարունակուի այդպէս: Հայկազեան Համալսարանի «Տեզըրթ Սթրիմզ» ակումբին այս ողբունելի նախաձեռնութիւնը լաւագոյնս կը վկայէ հաստատումը:

bezdig_mezdig@hotmail.com

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէլյուրի սակարանին մէջ օտար դրամացիներու փակման սակագիծերը հետեւեալներն են:	28,60 - 28,80 լ.ո.
Սուրիական թղթուկի	5110,00 - 5135,00 լ.ո.
Քուէթեան տինար	2121,00 - 2131,00 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	3985,00 - 4010,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	410,75 - 412,75 լ.ո.
Ա.Մ.Էմիրութեան տիրիւմ	413,75 - 415,75 լ.ո.
Քաթարեան դիւալ	402,00 - 404,00 լ.ո.
Սէուաական դիւալ	3895,00 - 3920,00 լ.ո.
Օմանեան դիւալ	220,00 - 230,00 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	2625,00 - 2635,00 լ.ո.
Անգլիական սթրիլին	1186,00 - 1191,00 լ.ո.
Չուիցերիական ֆրանք	104,50 - 105,00 լ.ո.
Թրքական լիրա	3135,00 - 3160,00 լ.ո.
Կիպրական փաուստ	13,85 - 13,95 լ.ո.
Ճափոնական հապար եէն	1501,00 - 1515,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1140,00 - 1145,00 լ.ո.
Քանադական տոլար	112,00 - 1117,00 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1842,00 - 1852,00 լ.ո.

● ՈՍԿԻ	155,000 - 160,000 լ.ո.
Անգլիական մէկ ոսկի	140,500 - 145,500 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	130,000 - 135,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	745,000 - 765,000 լ.ո.
Մեքսիկական փէսոս	19,475,000 - 19,675,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	404,50 - 405,00 \$
Մէկ օնս ոսկի	5,55 - 5,57 \$
Մէկ օնս արծաթ	

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	1.2218 - 1.2222
Եւրօ	1.3208 - 1.3213
Քանադական տոլար	1.2696 - 1.2701
Ճապոնական ֆրանք	107.99 - 108.04
Ցեֆոնական եէն	1.7425 - 1.7429
Մէկ սթրիլին	

Մէկ գոլար	565 դրամ	
● ՍՈՒԽՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ		
Գիճի Ա. ճշդում	Գիճի Բ. ճշդում	
Ա. կարգ	4.21	4.28
Բ. կարգ	4.26	4.26

ԼՈՒՍԱՅԱՓՈՒՆ ԱՆԵՔԱՆԵԱՆ ՆԵՌ. 01-252852

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ) Եթէ կը հետեւիք դարմանումի մը, հարկ է որ կանոնաւոր կերպով առնէք ձեր դեղերը, ժամը ժամուն: Օրինապահութիւնը թող ըլլայ ձեր կեանքին նշանաբանը:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս) Օրը հարուստ է հաճելի անցուցումներով, ձեր զգացումները բացառիկ տրամադրութեամբ պիտի յագեան: Օրուան ընթացքին պիտի հանդիպիք հաճելի անձերու եւ պիտի գուարճանաք:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս) Կ'ողբաք անցեալին մնացած ձեր սիրոյ վրայ: Հիմա, սակայն, կարեւոր է մտածել ներկայի մասին: Այսօր պիտի ունենաք յաջող նախաձեռնութիւններ:

ԿՆԵՅԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս) Ձեզի պիտի առաջարկուի ծառայութիւն մը մատուցանել: Ի՞նչ մեթո՞ք, պատրաստ եղէ՞ք ընդունելու ձեզի առաջարկուած պարտականութիւնները: Պիտի գնահատուիք նիւթապէս եւ բարոյապէս:

ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս) Պիտի զբաղիք առուծախով, համաձայնագրութիւն կամ վաւերաթուղթ մը ստորագրելու գործերով: Քիչ մը բազմազարդ պիտի ըլլաք, բայց այս յոգնութիւնը յաջողութեան դուռ պիտի բանայ:

ԿՈՅՄ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր) Եթէ կ'ուզէք, որ ձեր որոշած ծրագիրը յաջողի, դիմեցէ՞ք ձեր հարազատներուն, որպէսզի օգնեն ձեզի: Ձեր սիրտը բացէ՞ք անոնց, կ'օգտուիք:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր) Ձեր մարմինը ցոյց պիտի տայ անհանգստութեան նշաններ, գանոնք մի՛ անտեսէք, շուտով գացէ՞ք բժիշկին եւ պէտք եղած դարմանը կատարեցէ՞ք: Ձուր տեղ քանի մը օր անկողնին գամուած չէ՞ք մնար այդպէս ընելով: Արթուն եղէ՞ք:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր) Նայեցէ՞ք ձեր շուրջը, եթէ կայ մէկը, որ կարիքը ունի ձեր օգնութեան մի՛ զլանաք ձեր աջակցութիւնը: Մարդը մարդով է, կ'ըսէ ժողովուրդը: Անտարբեր մի՛ մնաք:

ԱՆՆՆՆՆՆՆ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր) Աշխատանքի մէջ եթէ սխալ մը գործած էք, զայն մի՛ ծածկէք ստելով, որովհետեւ հարցը աւելի կը բարդացնէք: Անկեղծօրէն ըսէ՞ք ճշմարտութիւնը:

ԱՅՄԵՂՁԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար) Արդարութեան նօժը ձեր կողմը պիտի հակի, եթէ հարց մը ունենաք ձեր զբաղիքին կամ ձեր աշխատանքի վայրին մէջ: Օրը յաջող է ամէն տեսակէտով:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար) Արագօրէն ընթանալու պարտաւորութեան մը դէմ յանդիման կը գտնուիք: Լարեցէ՞ք ձեր ուժերը, որպէսզի կարենաք արագօրէն ձեռք ձգել ձեր իրաւունքը:

ՉՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ) Բնական եղէք գործի մէջ թէ մարդոց հետ ձեր յարաբերութեան պարագային: Սուտ խօսելով չէ՞ք կրնար հարցերը լուծել կամ յաջողի: Անկեղծութիւնը ճամբան կը բանայ դէպի յաջողութիւն:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 5615 Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՇՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՄԱՅՆՍ
1. Նաուու երկար թիթ - Լիբանանի գետերէն:	1. Կրկնուած բաղաձայններ - Լծորդ - Ձայնանիշ:
2. Թռիչք - Կլոր պատուհան:	2. Վետագոթերու թագաւոր - Գշկուր:
3. Տարի - Օրհնեղբուրիւն:	3. Պնդաբլուխ - Արեւու մոլորակներէն:
4. Կարծր քարատեսակ - Փուլթով:	4. Իրերայաջորդ տառեր - Աւարել:
5. Վայրի էջ - Տարիք - Ոտանաւորի վերջավանկ:	5. Թթուածնատ - Իգական անուն:
6. Մէկը - Լեզուով մը՝ այլ - Արական օտար անուն:	6. Մարգական պիտոյքներու յայտնի վաճառանիշ:
7. Սիրելի, հաճելի:	7. Ձարմ - Աղամանդ:
8. Մեծ դուռ - Նաեւ:	8. Շնչարգելութիւն - Հաշուեզիրք (հակ.):
9. Դէպքի մը պատահման վայր - Պոլսահայ մեծատուն:	9. Անանուանելի:
10. Գիրք - «Ջօրաւոր» խաղաթուղթ:	10. Ուստիլ - Ձուարթ:
11. Առարկայ - Կրկնուած բաղաձայններ - Քաղցկեղ:	11. Փոքրացնող մասնիկ - Կրկնուած բաղաձայններ - Նշանակութիւն:

Թիւ 5614

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Պ	Ա	Տ	Ո	Ի	Ա	Կ	Ա	Լ	Ն
2	Ա	Ղ	Օ	Տ	Յ	Ի	Ս	Ս	Ա	Կ
3	Հ	Ա	Ս	Ն	Ի	Լ	Ա	Պ	Մ	Ա
4	Ա	Ա	Ա	Կ	Ա	Ն	Կ	Ա	Մ	
5	Կ	Ա	Խ	Ա	Ր	Գ		Տ	Ա	Տ
6	Ն	Յ	Ա	Պ	Պ	Ր	Ա	Ն	Ք	
7	Ղ	Հ	Ա	Ո	Ի	Ա	Պ	Պ	Կ	Ի
8	Պ	Ա	Տ	Ե	Ր	Ա	Չ	Մ	Կ	Ի
9	Մ	Ա	Տ	Ա	Ն	Ի	Ք	Ա	Լ	
10	Գ	Ա	Ն	Յ	Ն	Շ	Ա	Ն		
11	Ի	Ր	Ա	Ի	Ա	Կ	Ո	Ի	Մ	Ք

ՕՐԱՏԵՏՐ

«ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՎ» ԶԳԱՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔ» ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍԸ ԿԸ ՊԱՏԿԵՐԷ ԱՄԲՈՂՁ ՔԱՂԱՔԸ

Հրատարիչ է Լիբանանի սրահներէն մէկուն մէջ շրջած պահուն այլ քաղաք փոխադրուելու եւ անոր բոլոր մանրամասնութիւններուն ու գեղեցկութիւններուն ծանօթանալու երեւոյթը:

Պէլյուրի սպանական մշակութային կեդրոնին կողմէ կազմակերպուած է Մասրատ փողոցին վրայ գտնուող «Սերվանթես» հիւմարիկին մէջ տեղի ունեցող լուսանկարչական ցուցահանդէսը, Պարսելոնա քաղաքը իր բոլոր իւրայատկութիւններով, հինով եւ նորով, կառոյցներով եւ առօրեայ կեանքով կը ներկայացնէ այցելուներուն: Լուսանկար-

ներուն կենդանութիւնը այցելուին վրայ կը ձգէ այն տպարուծութիւնը, թէ ան կը գտնուի «երապային» քաղաքին թաղերուն մէջ, կը շնչէ անոր օդը եւ կ'ապրի նկարներուն մէջ երեւցող մարդոց հետ:

Քաղաքի պատմական արժէքներուն, լայն եւ ընդհանուր գիծերէն մինչեւ ամենէն փոքր մանրամասնութիւնները: Իւրաքանչիւր նկար այցելուն կը տանի վայր մը, վայր մը կը հրաւիրէ կառույց մը ներս եւ անոր կը պատմէ տարբեր պատմութիւն:

ԱՅՍՕՐ

- Հայկական ձեռագործներու ցուցահանդէս՝ «Փրոմըմատ» պանդոկին մէջ, մինչեւ 19 Դեկտեմբեր:
- «Մեղեղեան երգեր»՝ 20 Դեկտեմբերի ժամը 20:30ին, «Մոնօ» սրահին մէջ: Ելոյթ կ'ունենայ Գեորգ Քերեմեթեան՝ դաշնակի ընկերակցութեամբ Քամիլիայի եւ մասնակցութեամբ Համագայի «Կարկաչ» երգչախումբին:
- Նկարչական ցուցահանդէս՝ «Տըլա փեմբիր սեմփլուման», Սամիր Քապէթի գործերը, «Ալիս Մողպաղայ» ցուցասրահ, մինչեւ 24 Դեկտեմբեր:
- Լուսանկարչական ցուցահանդէս՝ «Լա Ռը-ժերը տը լ'օմ օ սապլ», Անթիլիք Շրեյտրի գործերը, «Կեօթ» հիմնարկ, մինչեւ 19 Դեկտեմբեր:
- Նկարչական հաւաքական ցուցահանդէս՝ «Կրանտ Ե Ժեօն», «Ժանիմ Ռուպէյզ» ցուցասրահ, մինչեւ 31 Դեկտեմբեր:
- Նկարչական հաւաքական ցուցահանդէս՝ «Սըր-տոք» քանգարանի «Աշնանային սալոն»ը քանգարանին ցուցասրահին մէջ, մինչեւ 17 Յունուար:
- Նկարչական ցուցահանդէս՝ «Քիւլ պիւք», Քրիս Սերաֆին - Լէյնեի գործերը, «Փընել» ցուցասրահ, մինչեւ 7 Յունուար:
- Քատրոն «Քամա ալա արտ, քաղալիքա մին... ֆաուր», ժամը 20:30ին, «Քազինօ տիւ Լիպան», մինչեւ 29 Փետրուար:
- Լուսանկարչական ցուցահանդէս՝ «Պարսելոնա՝ զգացումներու քաղաք» խորագիրով «Սերվանթես» հիմնարկին մէջ, Մասրատ փողոց մինչեւ 6 Յունուար, ժամը 13:00էն 20:00, բացի Կիրակի օրերէն:
- Միացեալ համերգ Ամերիկեան համալսարանի եւ «Սոսալիթի» երգչախումբերուն, 17 Դեկտեմբերին համալսարանին մէջ, ժամը 20:00ին:
- «ԻԻՋէֆ» ի երգչախումբին եւ Սուրիոյ Ազգային սինֆոնիք նուագախումբի միացեալ համերգ: Ելոյթը կ'ընդհատուի մինչեւ 17 Դեկտեմբերին ժամը 20:00ին:

ՕՂԵՐԵՆՈՅԹ

ԵՐԵՎԱՆԻ, 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2003

ՊԵՅՐՈՒԹ

ԱՆՁՐԵՒՈՏ/ ԼՈՎ

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ

ՅԵՐԵԿ՝ 19°C

ԳԻՇԵՐ՝ 16°C

ԽՈՆԱՌՈՒԹԻՒՆ՝ 71%

ԱՉԳԱԿ 50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1953

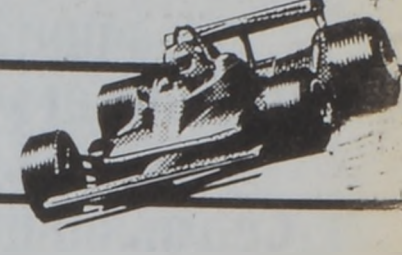
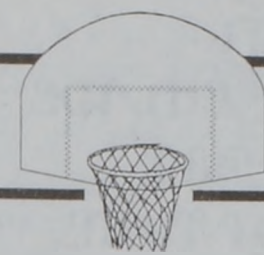
ԻՆՉՈՒՊ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿՈՒԵՑԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՆԵՐԸ ԱՆՈՆՑ ՏԵՂ ՆՈՐԵՐ ՆՃԱՆԱԿՈՒԱԾ ԵՆ

Գրած էինք, թէ Հայաստանի Համալսարանի Կուսակցութեան երեք քարտուղարները պաշտօնազրկուած են: Նիկ Երզնէն 11 Դեկտեմբեր Թուրքիոյ հեռագիր մը հետեւեալ անգամ քարտուղարները կու տայ...

հրատարակէ նոր քարտուղարներու անունները, որոնք ներկայացան Կեդրոնական Կոմիտէին: Պաշտօնազրկուածներն են, ընդհանուր քարտուղար Գրիգոր Յարութիւնեան, Մաթոսեան եւ Գրիգորեան: Նոր ընդհանուր քարտուղար նշանակուած է Թովմասեան, իսկ օգնական քարտուղարներ՝ Մարգարեան եւ Ջարուկեան: Երեւանի մէջ գտնուող Համալսարանի Կուսակցութեան ընդհանուր ժողովին ներկայ գտնուած է նաեւ Ռուս Համալսարանի Կուսակցութեան քարտուղարութեան ներկայացուցիչ Ասպալով: Պաշտօնազրկման դրդապատճառները անձամբ կը մնան:

Հայաստանի Համալսարանի Կուսակցութեան երեք գլխաւոր քարտուղարները պաշտօնազրկուած են լիազօր ընդհանուր ժողովի մը կողմէ: Այս լուրը երկ հաղորդուեցաւ պաշտօնական գեղարվեստի մը, Հայաստան

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն - Ա Շ Խ Ա Ր Տ

ԱԿՆԱՐԿ

ՈՐՈՎՇԵՏԵՒ ԲԱՑԱԿԱՅ Է ՊԱՅՔԱՐԻ ՈԳԻՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտբոլի համակիր շրջանակները դարձեալ կ'ապրին անվտանգ պահեր: Երկրին տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական վերվաճումները մոտենում են, անտեղիք արտադրար «կուլան» խումբին պարզապես անփառունակ վիճակին է տես:

Լիբանանի ֆուտբոլի ասոցիացիան ճոր հանգրուանի աւարտն ենք արդէն, եւ Հ.Մ.Ը.Մ. միայն մէկ կէտ ունի ու գամուած կը մնայ դասաւորման աղիւսակի վերջին դիրքին վրայ: Հինգ պարտութիւն, մէկ հաւասարութիւն: Ահա մ'ախ է պիւլանը, պոր ունինք ցարդ: Աւելի'ն: Պարտութենէ - պարտութիւն նահանջող խումբին վիճակը շատ աւելի կը մտահոգէ, երբ պարտութիւն արդիւնքը հետզհետէ կը ծանրանայ: Այս իմաստով վերջինը պարտութենէ աւելի էր, խայտառակութիւն էր բառին ամբողջական առումով:

Աշուշտ միշտ կ'ապրէին ֆուտբոլի պատմաւորները փնտռել ու գտնել: Նաեւ ամէնէն դիրքին բանը յանցաւորներ փնտռելն է: Բայց արդեօ՞ք այդ մէկը փոր կը կշտացնէ: Ո՛չ: Որովհետեւ մեր նպատակը այգեպանը ծեծել չէ, այլ՝ խաղողը ուտել:

Ահա ճիշդ այս մեկնակէտով կարելի է կատարել հետեւեալ հաստատումները, ապա յանգիլ երկակարգութեան:

Խումբին ներքին խոհանոցային կենսաբան լուստեղեակ ըլլալով, տեղին է եւ շատ կարեւոր՝ նշել այն, որ վերջին տարիներուն առաջին անգամն է, որ խումբը առնուապէս նիւթակա հարցեր չի դիմագրաւեր: Մարզիկները այս իմաստով ամենայն հանգստութիւնը կը վայելեն, ինչ որ կենսական տուեալ է յաջողութեան:

Հակառակ այս իրողութեան, աւելի ճիշդ՝ հակառակ այս առաւելութեան, տարօրինակօրէն խումբը կը պարզէ անմիջապէս վիճակը: Ահաւասիկ հոս է անհասկնալիս: Երբ ոչինչ ինչպիսիք է մարզիկներուն հանգիստ պայմաններ ստեղծելու համար, ի՞նչպէս ընդունիլ պարզուող վիճակը:

Իսկ ի՞նչ է հապա այս հոլովոյթին բացատրութիւնը, յստակ է. մարզիկներուն անտարբերութիւնը: Այո՛, ճիշդ է, որ խումբը կը կարօտի հիմնական տարրերու, ճիշդ է, որ եղանակին սկիզբը խումբին կազմաւորումը փաստօրէն թերի եղած է (որուն գլխաւոր պատասխանատուութիւնը կ'երթայ անշուշտ մարզիչին, որովհետեւ դարձեալ լուստեղեակ ըլլալով հարցերէն՝ գիտենք, որ լրիւ անոր վստահուած էր այդ պարտականութիւնը), ճիշդ է, որ յատկապէս օտար մարզիկներուն պարագային ընտրութիւնը փաստօրէն փախ կատարուած է, այսուհանդերձ մեր ներկայ տարրերով իսկ պարզած վիճակը այսքան խեղճ պէտք չէ ըլլայ: Որովհետեւ 12 խումբերուն մէջ բացի ներկայիս աղիւսակին վերի հինգ դիրքերը գրաւող կազմերէն, մնացեալ եօթը կազմերը առաւել կամ նուազ չափով իրարու հասասար խումբեր են, հետեւեալքար այդ եօթին մէջ վերջինը ըլլալը անընդունելի է մեզի համար:

Իսկ ի՞նչն է պատճառը, որ այդ կաղաքող եօթին մէջ մենք ամէնէն տկար վիճակը կը պարզենք: Մարզիչ'ը, պատասխանատունն'ը, համակիրն'ը: Որոշ չափով այո՛: Բայց ամէնէն աւելի իրե՛նք, մարզիկները:

Ինչո՞ւ: Պարզապէս որովհետեւ անոնց յստակօրէն կը պակսի պայքարի ռօլն: Բոլորս պահանտես ենք այս եղանակի առաջին իսկ օրէն, որ անոնք դաշտին վրայ ֆուտբոլի խաղալէն աւելի կը պտտին, թույլատրթ ու անտարբեր «ման կու գան», մինչ մրցակից կազմերու մարզիկները ամբողջ 90

վայրկեան կը պայքարին դաշտին վրայ, ոգի ի բռնի կը հայածեն գնդակը: Իսկ մեր մարզիկներուն վերագրուող այս հաստատումին լուսագոյն փաստը այն է, որ հապի կողմը ստացած, անոնք փոխանակ հակադրելու եւ աւելի պայքարելու, արդէն իսկ իրենց թոյլ խաղարկութիւնը աւելի կը թուլցնեն եւ քանի մը վայրկեան չանցած կը ստանան երկրորդ կողմը, որմէ ետք լրիւ կը յուսալքուին:

Մ'յս է Հ.Մ.Ը.Մ.ը: Մ'յս է Հ.Մ.Ը.Մ.ակաւոր: Մանաւանդ ա՛յս պիտի ըլլայ ամէն ձեռով գորգորանք, ինչպէս ստացող մարզիկին տուած արդիւնքը: Ո՛չ: Անընդունելի է ու դատապարտելի՝ անոնց այս կեցուածքը: Հ.Մ.Ը.Մ.ի շապիկը կրող մարզիկը իրաւունք չունի՝ այսպէս անտարբեր հանդէս գալու: Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկը դաշտին վրայ միայն ու միայն կամք ցուցաբերած է, ոգի ի բռնի պայքարած է, յաճախ նոյնիսկ անօթի փորով, պարզապէս իր կրած շապիկին, իր խումբին դրօշին, իր պատկանած միութեան գաղափարախօսութեան, անոր համապատասխան տեսլականներուն ի խնդիր: Առ այդ, ուե՛է մէկը, ուե՛է մարզիկ իրաւունք չունի տանուլ տալու, պղծելու այդ փառքը, այսօր կամ վաղը:

Կը պահանջենք, որ զգաստանան մեր մարզիկները, առաւելագոյն ճիգը թափեն դաշտին վրայ, դուրս գան պաշտօնեան ինքն փերեպակի իրենց հոգեբանութիւնէն եւ վերադառնան Հ.Մ.Ը.Մ.ակաւոր մեր ըմբռնումներուն, վերանորոգուին Հ.Մ.Ը.Մ.ակաւոր վայել պայքարի ոգիով, լիցքաւորուին հայո՛ւն վայել աննկուն կամքով, անխախտ համոզումով, յանուն մեր եւ իրենց արժանապատուութեան:

Վերջին խօսք՝ մեր համակիրներուն: Ճիշդ է, որ ընդվզելու հարիւր տոկոս իրաւունք ունին անոնք, սակայն իրաւունք չունին պիւնալու իրենց մասնակցութիւնը խումբին, բարոյապէս թէ նիւթութեան: Փաստը ցոյց տուած է, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրը մի՛շտ գտնուած է իր խումբին կողքին, անոր լաւ թէ վատ օրերուն: Այսօր տարբեր չէ երեկէն: Իրաւունք չունինք դաշտին թրիպիւնները պարզապէս ձգելու: Ասիկա բողոքի արտայայտութեան ճիշդ ձեւը չէ: Մեր ընդվզումը, արդար ընդվզումը պէտք է տարբեր միջոցներով ու տարբեր ձեւերով արտայայտենք: Դաշտերէն հեռու մնալով մենք միայն մեր խումբին ու միութեան վարկին կը վնասենք յաչս հանրային կարծիքին:

Երկակարգութիւն: Մեր խումբը նախապէս այ նման վերվաճումները պարզած է: Գէթ վերջին տասնամեակին յաճախ ապրած ենք նման պահեր, սակայն ի պատիւ բոլորին, շատ արագ կրցած ենք վերականգնիլ, շնորհիւ մեր միտքումն ապաշին բնապիւնին:

Յաջորդ մրցակիցը Սաժէսն է: Մրցումը մեր դաշտին վրայ է, Պուրճ Համուտի մէջ: Մարզիկները անկարելին կարելի պիտի դարձնեն՝ երբեք կէտ խելուն համար, իսկ համակիրները իրենց խիտ ներկայութեամբ պիտի օժանդակեն այնքա՛ն սպասուող եղանակի առաջին յաղթանակին կերտման: «Պէտք է» բայական մասնիկ - եղանակիչը անընդունելի է: Միակ ընդունելին վճռորոշ, հաստատական «պիտի» է: Մ'յս է մեր փրկութեան միակ բանալին: Այլ ընտրանք չունինք:

Հ. Վ.

ՓԻՆԿ ՓՈՆԿ. ԱՂԶԿԱՆՑ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ Հ.Մ.Ը.Մ. - ԱՀԼԻ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ԾԱԿԱՏՈՒՄ

Այսօր՝ Երեքշաբթի, «Մոն Լա Սալ»-ի մէջ (Այն Սաստե), կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին տեղի կ'ունենայ փինկ փոնկի արաբական ախոյեան խումբերու 15րդ ախոյեանութեան մրցաշարին աղջկանց աւարտականի մրցումը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Ահլիի միջեւ (Եգիպտոս):

Երկու խումբերն ալ վերջին հանգրուան (որ աւարտականի բնութիւնով յաջողեցան հասնիլ առանց պարտութեան: Ահլի իր կատարած մրցումներուն քանի մը սէթեր կորսնցուց, սակայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի աղջիկները ոչ իսկ մէկ սէթ պարտուած են:

Տիտղոսակիր Հ.Մ.Ը.Մ. վստահաբար ճիգ պիտի չխնայէ բաժակը իր մօտ պահելու, ինչ որ ըլլան պայմանները:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն՝ Լարա Քէչէպաշեանն, Լիկա Պարիքեանն, Մարիան Սահակեան-Սումուճեանն եւ չին Չաօ Չինկիւնի կը պահանջուին ըլլալ վճռական, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրներէն կը սպասուի Երեքշաբթի ուղղուիլ դէպի «Մոն Լա Սալ» եւ քաջալերել Հ.Մ.Ը.Մ.ի աղջիկները:

ՖՈՒԹՊՈՒ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ Բ. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՍԼԱՀ՝ ԱՌԱՋԻՆ

Լիբանանի ֆուտբոլի Բ. դասակարգի ախոյեանութեան Զրդ Հանգրուանի մրցումներուն, Ռասիկ կրցե եղանակի իր առաջին պարտութիւնը, երբ 2-1 արդիւնքով պարտուած Հեռաջու Իսլահ Պրոֆ Եիմալիի դաշտին (Սուր):

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Իսլահ գրաւեց ընդհանուր դասաւորման պարագլուխի դիրքը, իր ունեցած կողմը յիշելու շնորհիւ գերազանցելով Ախա ԱՀԻ Ալէյը, որ թէեւ 1-1 արդիւնքով Հեռաջու թիւնը մը արձանագրեց թրաւամտն նպատիէի Հեռ, սակայն կը մնայ ցարդ անպարտելի միակ խումբը:

Ստորեւ՝ դասաւորումը.

	ՄՐՑ.	ԿԵՏ
1.- Իսլահ	9	22 (25-10)
2.- Ախա	8	22 (15-2)
3.- Ռայան	8	19 (20-7)
4.- Ռասիկ	8	19 (18-5)
5.- Պրոֆ	9	15 (14-11)
6.- Իժթիմախի	8	15 (10-8)
7.- Մահապպա	9	11 (7-9)
8.- Նահտա	9	7 (13-17)
9.- Հըրրիէ	8	7 (11-18)
10.- Նապարիէ	8	6 (4-15)
11.- Նըժմէ Սաիրա	8	4 (9-18)
12.- Ռ. Ուալ Ատապ	8	3 (8-20)
13.- Շապապ	8	3 (2-16)

ARMENIA 2020

ՀԱՅԱՍՏԱՆ 2020

ՄՐՑՈՅԹ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ 2020 ԹՈՒՎԱԿԱՆԻՆ

ARMENIA 2020

«Հայաստան 2020» հասարակական ոչ առեւտրային ծրագիրը յայտարարում է մրցոյթ հետեւեալ նոյնիմանակներով.

1. Ավանդ - 1,000.00 ԱՄՆ տոյար
2. Յօդուածների / հրապարակումների շարք - 2,000.00 ԱՄՆ տոյար
3. Տեսաեզրուածների / հեռուստատեսային թոք - շոնքի շարք - 3,000.00 ԱՄՆ տոյար
4. Սցենար - 5,000.00 ԱՄՆ տոյար

Մենք փնտռում ենք ճոր ինքնատիպ պատկերացումներ այն մասին, թէ ինչպիսիք կը լինի Հայաստանը 20 տարի անց: Մրցոյթին ներկայացուող ակնարկը, յօդուածը, հեռուստաշոն կամ սցենարը պէտք է պատկերի կամ նկարագրի սովորական իրադրական հայ մարդու առօրեան մօտ պայգայում այն փոփոխութիւնների ներքոյ, որոնք հաւանական են պետութեան տնտեսական, քաղաքական, հասարակական, մշակութային, կրօնական ոլորտներում արտաքին եւ ներքին փոփոխութիւնների շնորհիւ: Ներկայացուող բոլոր միւթերը պէտք է հիմնուեն «Հայաստան 2020» ծրագրի շրջանակներում իրականացուած հետազոտութիւնների արդիւնքների եւ մշակուած 4 հիմնական սցենարների վրայ: Նշուած միւթերը տեղադրուած են ծրագրի ինտերնետային էջում՝ www.armenia2020.org, հայերէն, անգլերէն եւ անգլերէն լեզուներով:

ՊԱՇՏՊԱՆՆԵՐ ԵՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Ընդհանուր պահանջներ.

- Սիւթերը կարող են ներկայացուել հայերէն, անգլերէն կամ անգլերէն լեզուներով, հայ կամ օտարերկրեայ անհատների, հայկական կամ օտարերկրեայ կազմակերպութիւնների, Հայաստանի քաղաքացիների եւ արտասահմանցիների կողմից:
- Եթէ նախքան մրցոյթին մասնակցելը միւթը արդէն տպագրուել, հրատարակուել կամ հեռարձակուել է, ապա ներկայացուած միւթում պարտադիր պէտք է նշուի լրատուամիջոցի անուանումը, հրատարակման կամ հեռարձակման ամսաթիւ, տպագրուած միւթի վերնագիրը ու համարը:
- «Հայաստան 2020» ծրագիրը իրաւունք է վերապահուում ընդունելու, մերժելու եւ խմբագրելու մրցոյթին ներկայացուած միւթերը:
- Ներկայացուած միւթերը չեն վերադարձուելու:
- Մրցանակները չեն կարող փոխանցուել այլ անձանց:
- Ստացուած միւթերի բովանդակութիւնը ենթակայ չէ քննարկման դիմորդի եւ ծրագրի ներկայացուցչի միջեւ:
- Պլագիատի յայտնաբերման դէպքում միւթը չի ընդգրկուելու մրցոյթում: Բոլոր յղումները պէտք է պահպանուեն եւ ներկայացուեն:
- Ներկայացուող միւթը պէտք է լինի բնօրինակ, անունը ընդգրկուած փաստերը՝ ստոյգ եւ ճշուած:
- Նիւթի հրապարակումը պէտք է խախտի որեւէ անհատի կամ կազմակերպութեան հեղինակային իրաւունքը:
- Բոլոր ներկայացուած միւթերը եւ դրանց հրապարակման իրաւունքը պատկանում է «Հայաստան 2020» ծրագրին: Նիւթերը կարող են օգտագործուել, խմբագրուել եւ մէքերուել գովազդային կամ այլ նպատակներով, ներառեալ՝ տեղադրուել ինտերնետային էջի վրայ (www.armenia2020.org) առանց նպատակների համաձայնութեան կամ դրամական պարգեւատրման: «Հայաստան 2020» ծրագրին իրաւունք է վերապահուում օգտագործելու մրցոյթի յաղթող ձեռնարկուած անձանց կամ կազմակերպութիւնների անուններն ու հասցեները մրցոյթին առնչուող գովազդային միւթերում, առանց զգուշացման, հեղինակի թոյլտուութեան կամ դրամական փոխհատուցման, բացառութեամբ այն դէպքերի, երբ դա արգելուած է օրէնքով:
- «Հայաստան 2020» ծրագիրը իրաւունք է վերապահուում փոփոխելու, լրացնելու կամ չեղեալ համարելու մրցոյթի կանոնները անհրաժեշտութեան դէպքում:

Ա. ԱԿՆԱՐԿ

- Մրցոյթին կարող են մասնակցել 2003 թ. Նոյեմբերի 1ի դրութեամբ 16 տարեկան բոլոր անձինք: Նախընտրութիւնը տրուելու է ԲՈՒՀԵՐԻ ռուսաճոյնների եւ ասպիրանտների:
- Ավանդը կ'աւարտուի ոչ աւել քան 1500-2500 բառ (3-5 էջ, առաջարկուող տառատեսակը՝ Times New Roman 12):
- Ավանդակի կից առանձին էջի վրայ պէտք է նշուի հեղինակի անունը, տարիքը, ուսումնական հաստատութեան հասցեն ու բաժինը, ինչպէս նաեւ հեղինակի հասցեն ու հեռախօսահամարները:
- Ընդունուած են նաեւ մէկից աւելի հեղինակ ունեցող միւթեր:

Բ. ՅՈՂՈՒՅԸ / ԵՐԱՊԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԶԱՐԵ

- Մրցոյթին կարող են մասնակցել լրագրողներ, որոնք աշխատում են լրի կամ կէտ դրոյթով որեւէ հայկական կամ արտասահմանեան օրաթերթում, ամսագրում, խմբագրութիւնում, ինտերնետային ամսագրում: Կարող են դիմել նաեւ անկախ լրագրողներ:

Բոլոր միւթերը պէտք է ստացուած լինեն «Հայաստան 2020» Ծրագրի կողմից (Փոստային արկ. «Հայաստան 2020», Ֆեդերա. Մաշտոցի փ. 40, բն. 35, 375009, Երեւան, ՀՀ կամ էլ. փոստ. award@armenia2020.org): Նիւթերը անձամբ առաքելու դէպքում կարող էք պահանջել ստացակցան: Մրցոյթի արդիւնքների մասին տեղեկացուելու են միայն յաղթողները:

